ÖSTERSJÖNS MILITARISERING HOTAR VÄRLDSFREDEN

Naiset Rauhan Puolesta

Sammanställt i oktober 2017 av

Ulla Klötzer och Lea Launokari

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Citat – militariseringen..... 4

DET KALLA KRIGETS ÅTERKOMST TILL EUROPA

- **SIPRI – världens militärutgifter ökade förra året (2016) för andra året i rad..... 6**
- **Falska, snedvridna, och synnerligen farliga hot- och fiendebilder..... 8**
- **Västländernas upprustning och militära verksamhet inriktas på att omringa Ryssland..... 8**
- **Nato blir Rysslands granne..... 13**
- **Finlands nuvarande situation 14**
- **Finlands förändring från neutralitet till underkastelse under Natos och EU:s stormaktspolitik..... 16**

SAMHÄLLETS SMYGMILITARISERING

- **EU utvecklas i snabb takt mot en säkerhets- och försvarsunion..... 17**
- **Kvinnlig värnplikt och medborgartjänst..... 19**
- **Sov tryggt – Nuku rauhassa – Sleep easy – Jubileumsprojektet säkerhet i Finland 100 år..... 20**

ÖSTERSJÖNS MILITARISERING – VÄSTLÄNDERNAS HASARDSPEL

- **Västländerna i Östersjön..... .. 21**
- **Rysslands situation i Östersjön..... 23**

MULTINATIONELLA/INTERNATIONELLA KRIGSÖVNINGAR

- **Planen för de internationella skolnings- och övningstillfällen som Finlands försvarsmakt deltar i..... 26**
- **Några av de mest betydande multionationella Nato, U.S.Army Europe och Natoberörande krigsövningarna i Östersjön 2014 – 2017..... 27**
- **Västländernas och Rysslands krigsövningar överlappar varandra 30**
- **Betydande övningar i Finlands närhet i Nordeuropa..... ... 31**
- **Betydande Nato, U.S.Army Europe och Natoberörande krigsövningar i Mellaneuropa och närliggande områden 2014 -2017..... 32**
- **Rysslands mest betydande krigsövningar i Östersjömrådet och Rysslands västra områden mellan Ishavet och Svarta havet..... 33**

HOTET OM BRUK AV ATOMVAPEN HAR ÖKAT

- **FN:s historiska röstning i juli 2017 om förbud mot atomvapen..... 35**

UNDERRÄTTELSEVERKSAMHET – CYBERKRIG

- **Satelliter, kablar, hybridcentret 36**
- **Omfattande underrättelse-/spaningsverksamhet kräver grundlagsändring 38**
- **Cyberkrig innebär ”krigföring” i cyberrymden 39**

KRIGSMASKINERIET OCH ATOMINDUSTRIN FÖRORENAR

- **Några exempel på miljöproblem förorsakade av militären..... 40**
- **I hela Europa och vid Östersjökusten med närområden ligger atomkraftverk och atomindustrianläggningar – inget krig i Europa kan bli något annat än ett atomkrig..... 44**
- **Atomkraftverk förorsakar under ”normaldrift” olika utsläpp skadliga för människa och miljö..... 47**

ÖSTERSJÖN – ETT FÖRORENAT HAV

- **Östersjön, vårt sårbara innanhav – ett av världens mest trafikerade och förorenade hav..... 48**

HUR OMVANDLAS ÖSTERSJÖN TILL ETT FREDENS HAV?

- **Förmåga att leva som Ryssland granne, upprätthålla fredlig samvaro, visa respekt för varandra – en stor utmaning för Finland, de Nordiska länderna och hela Östersjöområdet... 50**
- **En atomvapenfri zon; Finland och Sverige..... 56**
- **Medborgarorganisationerna måste förstärka och utvidga sitt samarbete i Östersjöområdet och i hela världen..... 57**
- **Östersjön – ett fredens hav – fred mellan människor och med miljön..... 61**

Albert Einstein 1879 – 1955

”Atomens klyvning har förändrat allt utom vårt tänkesätt och därför driver vi mot en katastrof utan motstycke.”

Fredrik Westerlund, säkerhetspolitisk analytiker vid Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, Sverige
Aftonbladet 17.6.2015

”Vi är tillbaka i en period där kärnvapenanvändning i Europa är en möjlighet.”

Helsingin Sanomat 4.3.2016:

”Östersjöområdet har blivit den centrala platsen för Rysslands och Nato-ländernas krigsövningar – Finland hemlighåller fortfarande även publicerad information om kommande internationella övningar.”

Mikhail Gorbatjov, the Independent 9.7.2016

”Nato har inlett förberedelserna för att det kalla kriget skall eskalera till ett hett krig.”

Tysklands utrikesminister Frank-Walter Steinmeier (SPD), Reuters 18.6.2016
Kommentar gällande Natos beslut att anordna krigsövningar i Öst-Europa

“Vad vi inte bör göra nu är att inflammera situationen med stort vapenskrammel och högljudda stridsrop... Den som tror att symboliska pansarvagnsparader vid militäralliansens östgräns skulle medföra mera säkerhet har fel... Historien har visat att dialog och samarbete har utgjort avgörande element för en lyckad avskräckningspolitik.”

The Guardian 27.10.2016

”Nato och Ryssland spelar ett farligt spel genom att bygga upp de militära krafterna... Rysslands president ser Nato som en oförsonligt fientlig och aggressiv allians. Natos senaste utplacering av militära styrkor i Öst-Europa har närmast paradoxalt bekräftat det som Putin och statens television har berättat för den ryska befolkningen redan länge: att väst är helt inriktat på att ”omringa” Ryssland och tvinga landet ned på knä.”

Iltalehti (IL) 20.11.2016

”Försvarsmaktens krigsövningar med västerländska partners går in på nya varv.

- *Finland deltar nästa år i allt som allt 84 internationella krigsövningar.*
- *Enligt IL:s uppgifter skall Finland delta i krigsspel som ansluter sig till USA:s missilförsvar.*
- *Ryssland anser att missilförsvarssystemet riktas mot dem och därför hotar landets nationella säkerhet.*
- *Försvarsministeriet tror inte att Finlands deltagande i övningen oroar Moskva.”*

Tomas Ries, säkerhetspolitisk expert vid Sveriges Försvarshögskola
Iltasanomat 2.7.2017

”I Östersjön pågår en häxcirkel – ond spiral … de ökande spänningarna har en tudelad anledning. För det första har Ryssland sedan Ukraina krisen bröt ut 2014 använt sig aggressivare av sina militära styrkor. Nato har av den anledningen i sin tur utökat sin närvaro i Baltikum... Alltid då något dylikt sker reagerar Ryssland militäriskt. Till exempel genom luftrumsöverträdelser och farliga närflygningar... Speciellt den här sommaren har situationen eskalerat... Under stora militärövningar uppstår det många tillfällen då det kan hända saker helt i misstag.”

EXPRESS – Home of the Daily and Sunday Express 7.6.2017

“Vladimir Putin varnar för att ‘ingen skulle överleva’ ett atomkrig mellan Ryssland och USA.”

Washington Post 18.8.2017

“Presidenten skulle <u>sannolikt</u> aldrig ge order om bruk av atomvapen.”

Frankfurter Allgemeine 23.8.2017

“SPD-kanslerkandidaten Martin Schulz har skarpt kritiserat Amerikas presidents, Donald Trumps, politiska linje och krävt att de amerikanska atomvapen som är utplacerade i Tyskland skall avlägsnas.”

Frankfurter Allgemeine 30.8.2017

”Utrikesminister Sigmar Gabriel stöder SPD-kanslerkandidatens, Martin Schulz’s krav på att de amerikanska atomvapnen skall avlägsnas från Tyskland.”

STOPP Ramstein (USA:s flygbas) demonstration i Tyskland 9.9.2017 – Oskar Lafontaine, f.d. SPD-ordförande och f.d. tysk finansminister, numera aktiv inom die Linke (vänsterpartiet):

”Atomvapnen måste försvinna från jorden”

DET KALLA KRIGETS ÅTERKOMST TILL EUROPA

SIPRI – VÄRLDENS MILITÄRUTGIFTER ÖKADE FÖRRA ÅRET (2016) FÖR ANDRA ÅRET I RAD

- Utgifterna uppgick till **1 686 miljarder dollar**. Enligt nuvarande kurs = 1 554 miljarder euro.
- Militärutgifterna i Nord-Amerika ökade för första gången sedan år 2010 och **Väst-Europas utgifter ökade för andra året i rad.**
- Finlands statsbudget utgjorde 55,5 miljarder euro år 2017. Med världens militärutgifter kunde man upprätthålla den finska statens verksamhet i 28 år.
- **USA:s militärbudjet är den överlägset största** i världen. År 2016 uppgick den till **611 miljarder dollar.**
- **Rysslands militärbudget** var **tredje störst** år 2016 och uppgick till något över **69 miljarder dollar** (jmf. USA).
- **Finlands militärutgifter** uppgick enligt Sipris statistik till **3,2 miljarder dollar** = nuvarande kurs 2,9 miljarder euro. Summan motsvarar de uppgifter som uppges i Finlands statsbudget.

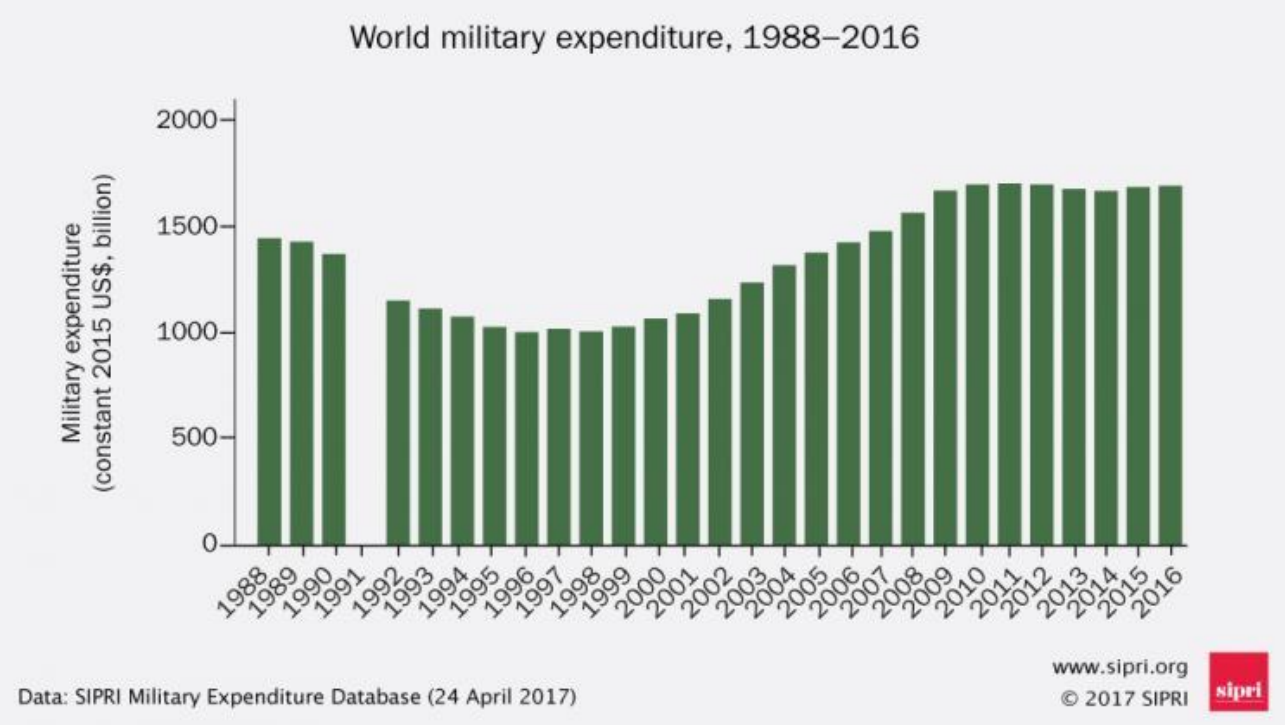

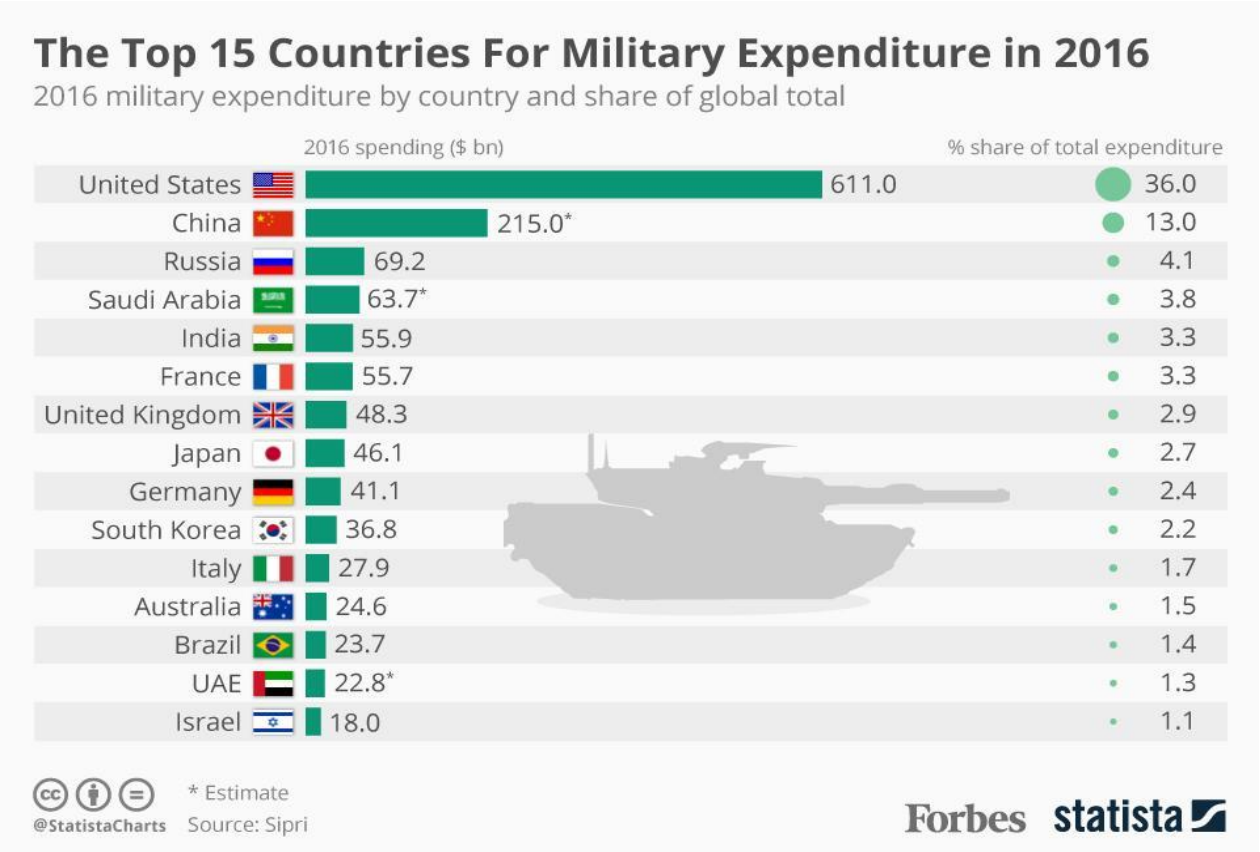
The Top 15 Countries For Military Expenditure in 2016
2016 military expenditure by country and share of global total
2016 spending ($ bn)
% share of total expenditure
United States 611.0 36.0
China 215.0* 13.0
Russia 69.2 4.1
Saudi Arabia 63.7* 3.8
India 55.9 3.3
France 55.7 3.3
United Kingdom 48.3 2.9
Japan 46.1 2.7
Germany 41.1 2.4
South Korea 36.8 2.2
Italy 27.9 1.7
Australia 24.6 1.5
Brazil 23.7 1.4
UAE 22.8* 1.3
Israel 18.0 1.1
* Estimate
@StatistaCharts
Source: Sipri
Forbes
statista

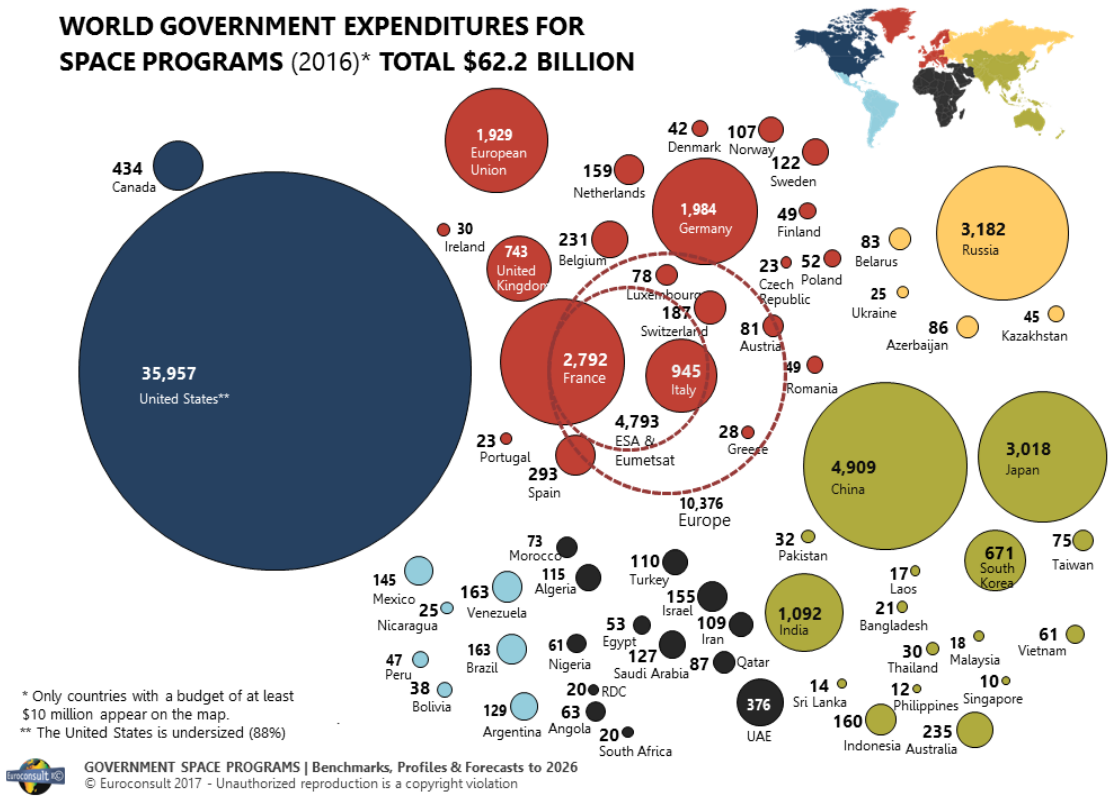
WORLD GOVERNMENT EXPENDITURES FOR SPACE PROGRAMS (2016)* TOTAL $62.2 BILLION
434 Canada
35,957 United States**
1,929 European Union
42 Denmark
107 Norway
122 Sweden
159 Netherlands
1,984 Germany
49 Finland
30 Ireland
743 United Kingdom
231 Belgium
78 Luxembourg
187 Switzerland
2,792 France
945 Italy
4,793 ESA & Eumetsat
10,376 Europe
23 Portugal
293 Spain
28 Greece
81 Austria
49 Romania
83 Belarus
3,182 Russia
23 Czech Republic
52 Poland
25 Ukraine
86 Azerbaijan
45 Kazakhstan
4,909 China
3,018 Japan
671 South Korea
75 Taiwan
32 Pakistan
17 Laos
21 Bangladesh
1,092 India
61 Vietnam
18 Malaysia
30 Thailand
10 Singapore
12 Philippines
14 Sri Lanka
376 UAE
160 Indonesia
235 Australia
73 Morocco
110 Turkey
115 Algeria
155 Israel
109 Iran
53 Egypt
127 Saudi Arabia
87 Qatar
20 RDC
63 Angola
20 South Africa
145 Mexico
25 Nicaragua
163 Venezuela
163 Brazil
61 Nigeria
47 Peru
38 Bolivia
129 Argentina
* Only countries with a budget of at least $10 million appear on the map.
** The United States is undersized (88%)
GOVERNMENT SPACE PROGRAMS | Benchmarks, Profiles & Forecasts to 2026
© Euroconsult 2017 - Unauthorized reproduction is a copyright violation

FALSKA, SNEDVRIDNA, OCH SYNNERLIGEN FARLIGA HOT- OCH FIENDEBILDER

Uppbyggandet av olika hot- och fiendebilder betjänar endast krigsindustrin och de storföretag som är ute efter världens sinande naturresurser samt politiker som eftersträvar en odemokratisk maktcentrerad världsordning. De betjänar på inget vis medborgarna eller deras livsmiljö och livsvillkor – för att inte tala om livskvalitet och säkerhet.

- **USA:s och Väst-Europas fiendebild** har under de senaste åren starkt byggts upp kring Ryssland - fastän **Rysslands militärbudget uppgår till 69,2 miljarder dollar medan USA:s siffror ligger kring 611 miljarder dollar. Till USA:s utgifter bör även tillfogas Nato- och Nato-partnerskapsländernas militärutgifter för att siffrorna skall vara jämförbara med Rysslands utgifter.**

Nato Ballistic Missile Defense Configuration

VÄSTLÄNDERNAS UPPRUSTNING OCH MILITÄRA VERKSAMHET INRIKTAS PÅ ATT OMRINGA RYSSLAND

År 2000 kunde man läsa på USA:s försvarsministeriums (U.S. Department of Defence) hemsida om visionen om en full spektrum militär dominans innan 2020 (Joint Vision 2020 Emphasizes Full-spectrum Dominance) och det konstateras att det är den plan som försvarsministeriet skall följa i framtiden. Löftet och målet håller på att infrias.

Runt om i västländerna har det under några år byggts upp ett allt tätare och effektivare samarbete som är inriktat på att omringa Ryssland.

- Bilderna nedan visar tydligt hur **omringningen i snabb takt pågår i Östersjöområdet, kring Svarta havet och på oceanerna.**

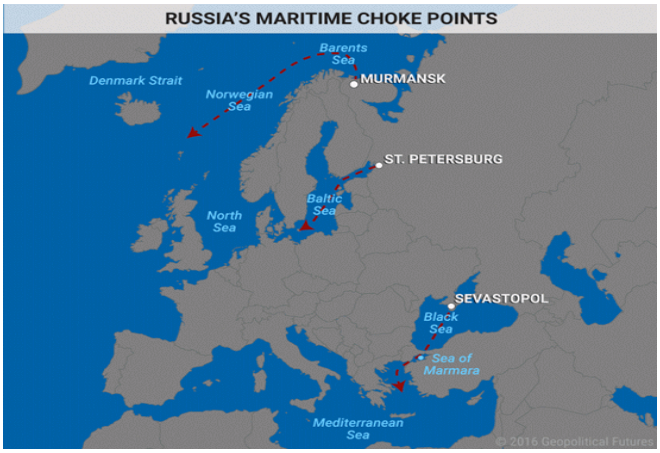

TheGlobal Politics – 13.6.2017

- **Spänningen i Ishavs/Arktiska området ökar.**
  Innan år 2020 kommer Berings sund att vara isfritt 160 dagar om året. Innan år 2025 kommer den nu hypotetiskaTranspolar transit havsrutten genom Ishavets centrala del att vara i bruk 45 dagar om året. Det uppskattas att det finns olje- och gastillgångar till ett värde av circa 1 triljoner USD dollar inom området; 13 % av världens outnyttjade oljetillgångar, 30 % av världens outnyttjade gastillgångar. I området finns även mineraltillgångar.

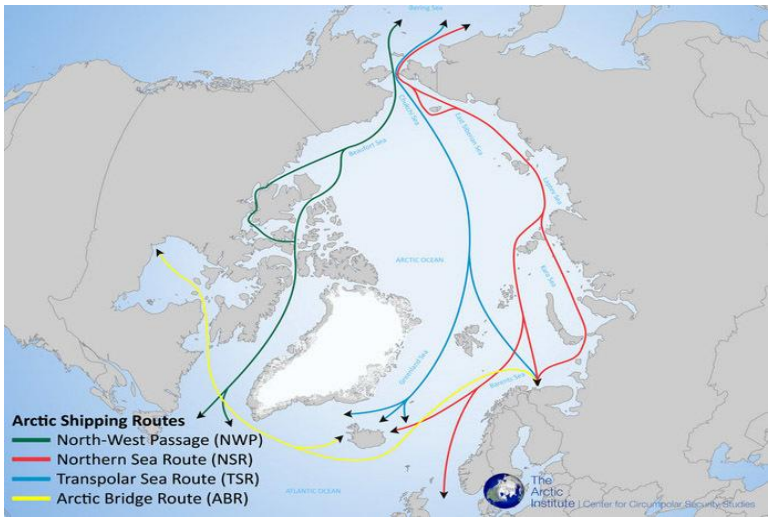

- ✓ **Amiral Jonathan White,** högt uppskattad oceanforskare och navigator inom **USA:s flotta** konstaterade i ett uttalande till Reuters i februari 2014: ***"I Ishavet är det fråga om att gå framåt och ha beredskap. Jag tror inte att vi kommer att kriga där, men vi måste ha berdskap för det."***

- **I Europaparlamentets resolution 11.6.2015 om den strategiska militära situationen i Svartahavsbäckenet till följd av Rysslands olagliga annektering av Krim konstateras bl.a.:**

"Europaparlamentet

anser att de ändrade geostrategiska villkoren, den framväxande militariseringen av Svartahavsbäckenet och Rysslands fientliga annektering av Krim signalerar de bredare och systematiska utmaningarna för den normbaserade europeiska säkerhetsarkitekturen efter kalla kriget. Parlamentet menar att EU och medlemsstaterna måste kunna vidta säkerhetsåtgärder för att möta dessa utmaningar och mot bakgrund av detta se över sin utrikes- och säkerhetspolitik, vilket måste återspeglas i en revision av den europeiska säkerhetsstrategin, EU:s strategi för sjöfartsskydd och EU-strategin för Svarta havet. Parlamentet är oroat över det ökade ryska trycket mot EU:s östgräns, inte minst mot Rumänien, Polen och Baltikum, vilket utgör en stor risk...

Europaparlamentet

noterar bekymrat att Ryssland kraftigt har stärkt sitt luft- och sjöförsvar i Svartahavsbäckenet genom att förse marinen med nya antifartygsrobotar (som har en räckvidd på 600 kilometer och kan nå Bosporen) och genom att se till att ryska jaktflygplan har kontroll över ungefär tre fjärdedelar av Svartahavsbäckenets luftrum (genom att i praktiken tredubbla antalet flygplatser på Krim). Parlamentet konstaterar att Ryssland har stärkt sin kapacitet i både strategiskt och taktiskt hänseende:..."

- **MarineForum-tidningen 3- 2017** innehöll en artikel skriven av Heinz Dieter Jopp och Klaus Mommsen. Båda fungerar som den tyska flottans experter. Artikeln *(Ostee und Schwarzes Meer im Fokus – Russland und Nato in den Randmeeren auf Konfrontationskurs?)* behandlade randhavens; **Östersjöns och Svarta havets ökande betydelse.**

  - ✓ Beträffande situationen i Svarta havs-området påminde de om att under Sovjettiden fungerade Svarta havet som landets innanhav. I Rysslands nuvarande situation har havet en avgörande betydelse för landets förbindelse till Medelhavet och Atlanten. De nya Nato-länderna i Öst-Europa; Bulgarien och Rumänien, har förändrat situationen. Jopp och Mommsen konstaterar i artikelns slutledning:

  - ✓ *"Faktum är att både Östersjön och Svarta havet har en stor geostrategisk betydelse för Ryssland. Endast via dessa två randhav har landet tillgång till Atlanten och endast via dessa kan Ryssland förverkliga ambitionen att fungera som en global stormakt. Nato och EU måste tydligt visa var gränserna går för Rysslands aggressiva och expansiva uppförande, men dock utan att förhindra landets tillgång till randhaven. Att detta är möjligt visar den plan för marint partnerskapssamarbete som fungerade under de första 15 åren efter Sovjetunionens sönderfall..."*

- **Akademie Bergstraße für Ressourcen-, Demokratie- und Friedensforschung i Tyskland har som målsättning att utveckla framtidsinriktade nya impulser, idéer och metoder för att förhindra krig och varnar i en skrivelse 6.9.2017 för den nuvarande situationen i Europa och världen:**

  - ✓ Redan i många år har inflytelserika Think Tanks med nära förbindelser till storföretagen utövat påtryckning för att Tyskland, istället för USA och Storbritannien, skall överta "den ledande makten" i Europa, Nord-Afrika och Mellanöstern. Ledande Europa-poliker samt Konrad-Adenauer-Stiftelsen, hänvisar till att det efter förbundsdagsvalen i Tyskland (september 2017) kommer att ske väsentliga förändringar i den europeiska utrikes- och säkerhetspolitiken och i Nato.

  - ✓ Efter det tyska valet hålls det inom ett år val i USA, Frankrike och Stor-Britannien. De nya regeringarna kommer att visa om det finns en legitimitet för att utföra stora förändringar.

  - ✓ Upprustningen skall finansieras av den europeiska försvarsfonden (se nedan).

- ✓ Akademie Bergstraßes analyser visar, att krig idag målmedvetet inriktas på delar av energiinfrastrukturen och den ekonomiska infrastrukturen, på bostäder och civila.

NATO BLIR RYSSLANDS GRANNE

Det råder tvist om vad USA/Nato och Ryssland i tiden har avtalat om Natos östutvidgning.

- **I en artikel i den tyska tidningen Der Spiegel 26.11.2009 under rubriken "Nato's Eastward Expansion - Did the West Break Its Promise to Moscow?" (**Natos östutvidgning – Bröt västländerna sina löften till Moskva?) konstateras att:
  - ✓ *"Efter att ha talat med involverade personer, och i detalj ha studerat tidigare hemligstämplade brittiska och tyska dokument, har Spiegel dragit slutsatsen att väst otvivelaktigt gjorde allt de kunde för att ge Sovjetunionen intrycket av att Nato -medlemskap var uteslutet för länder som Polen, Ungern och Tjeckien."...*

    I artikeln citeras tre prominenta statsmän (1990); Tysklands utrikesminister Hans-Dietrich Genscher, USA:s statssekreterare James Baker och Sovjetunionens utrikesminister Eduard Shevardnadze:
  - ✓ *"Den 10 februari, 1990 mellan 4 och 6.30 p.m. talade Genscher med Shevardsnadze. Enligt det tyska diskussionsprotokollet som nyligen blev offentligt sade Genscher: 'Vi är medvetna om att ett Nato-medlemskap för ett förenat Tyskland väcker komplicerade frågor. En sak är dock klar för oss: Nato kommer inte att utvidgas österut.' Och eftersom denna diskussion huvudsakligen berörde Öst-Tyskland, tillade Genscher uttryckligen: 'Vad beträffar Natos icke-utvidgning gäller det här allmänt.' Shevardnadze svarade att han hade förstått 'allt som ministern (Genscher) hade sagt' ."...*
  - ✓ *"Vad USA:s statssekreterare (James Baker) sade den 9 februari, 1990 i den magnifika St. Catherine salen i Kreml är odiskutabelt. Det skulle inte bli, med Bakers ord, 'någon utvidgning av Natos jurisdiktion för Nato-trupper en enda tum österut,' förutsatt att Sovjetunionen gick med på Nato-medlemskap för ett förenat Tyskland. Moskva skulle tänka på det sade Gorbatjov, men tillade: "all utvidgning av Nato-zonen är oacceptabel'... "*

- **På globalresearch.com hemsida finns en artikel angående västländernas löften publicerad av Valentin Zorin 24.2.2007. Zorin deltog som rådgivare vid Michail Gorbatjovs och George Bush Seniors möte i USA år 1990. Nedan ett utdrag ur artikeln:**
  - ✓ *"Michail Gorbatjov och George Bush Sr. inriktade sig på det delade Tysklands återförening. President Bush ansåg Tysklands återförening vara en grundläggande faktor för den kontinentala stabilitieten och den globala avspänningen. Han försäkrade upprepade gånger inför Sovjetunionens ledare Gorbatjov att Tysklands återförening aldrig skulle föra Nordatlantiska alliansen (Nato) närmare Sovjetunionens gräns. Jag kan ännu öppna min anteckningsbok, eller spela tillbaka ett gammalt band, för att återkalla vad han sade: 'Alliansens trupper kommer inte en tum närmare er gräns.'..."*

- **År 1997 slöt Nato och Ryssland i Paris ett samarbetsavtal (**Founding Act on Mutual Relations, Cooperation and Security)**. De kom överens om att inte betrakta varandra som fiender, utan tillsammans arbeta för ”varaktig och allomfattande fred”.**

- **Nu är alla baltiska, och så gott som alla östeuropeiska länder, medlemmar i NATO** och NATO håller internationella krigsövningar i länder som gränsar till Ryssland. Militariseringen av Östersjön och Öst-Europa inleddes alltså av USA och NATO.

- I samband med **NATOs** toppkonferens i Warszawa i juli 2016 öppnade Nato **nya huvudkvarter i Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Polen och Rumänien.**
  - ✓ de nya huvudkvarteren har fullständig operativ beredskap och kommer att planera och koordinera NATOs snabbinsatsstyrkors (rapid reaction forces) militärövningar.
  - ✓ NATO och Berlin påstår att detta inte bryter mot NATO-Ryssland avtalet från år 1997.

- **Idag innehar USA och Ryssland 94 % av världens cirka 15.000 atomvapen.** Dessa kan med Sveriges nedrustningsambassadörs, Eva Walders ord, *”förstöra hela den mänskliga civilisationen, döda miljoner eller till och med miljarder människor, förstöra miljön och göra slut på det liv på jorden vi känner till”* (tal i FN 28.3.2017).

- **Nato är världens största atomvapenallians.** (USA 6.800, Stor-Britannien 215, Frankrike 300). I slutdeklarationen från Natos toppkonferens i Warszawa 2016 konstateras att **som avskräckning och som grundelement för försvaret fungerar i Nato en kombination av atomvapen, konventionella vapen och missiler.**

FINLANDS NUVARANDE SITUATION

- Enligt gallupar utförda av Taloustutkimus om **finländarnas inställning till Nato** sade 63 % år 2013 nej till ett medlemskap, 20 % hade ingen uppfattning. År 2017 var nej-andelen 51 % och andelen med ingen uppfattning uppgick till 28 %.
  Siffrorna visar att den smygmilitarisering som bedrivs av statens ledning och kända politiker (se nedan) småningom leder till önskat resultat.
  En klar majoritet (cirka 60 %) önskar att en folkomröstning skall ordnas om ett eventuellt medlemskap.

- **Carl Gustav Haglund** (f.d. försvarsminister) (Hufvudstadsbladet 2.10.14) anser att **Finland bör satsa miljarder på jaktplan och krigsfartyg** för att upprätthålla försvarskapaciteten. Utöver den årliga ökningen krävs det investeringar av helt andra mått. Bl.a. ersättandet av Hornet jaktplanen senast år 2030 utgör en investering på cirka 6 miljarder euro.

- **President Sauli Niinistö** och det utrikespolitiska ministerutskottet beslöt 21.8.15 att underteckna värdlandsavtalet med Nato = ett stöd som landet ger för militära trupper som placeras i landets område i samband med en kris- eller övningssituation eller en miljökatastrof.

- **President Niinistö**, vid Ambassadörsmötet 25.8.2015, om neutralitet, något som en avsevärd del av finländarna har uppskattat och fortfarande uppskattar:
  - ✓ *”Snellmans grundläggande budskap, **så som jag själv tolkar det**, var inte ett ställningstagande för någon enskild linje, såsom för obundenhet, för att inte tala om nationalistisk trångsynthet.”...*

- **Iltalehti publicerade** 2.9.15 Finlands och **Natos 57 partnerskapsmålsättningar** bl.a.:
  - ✓ ubåtsförsvar
  - ✓ utvecklande av förmåga till stadsstrider
  - ✓ standardisering av information producerad av informations- och övervakningssysten placerade i rymden (se nedan)

- **Försvarsminister Jussi Niinistö** om den nya kanslichefen Jukka Juusti (STT 10.9.15):
  - ✓ ”*Juusti har de bästa förutsättningar att styra **kommande historiskt stora materialinköp**”* bl.a. beträffande flygvapnets och flottans kommande inköp i miljardklass av jaktplan och fartyg.

- **Utdrag ur utrikesminister Timo Soinis tal vid Ambassadörsmötet 24.8.15:**

  - ✓ *”Nordeuropas och framför allt Östersjö-regionens inbördes handel och integration har blivit starkare. Utvidgningen av EU och Nato har fört med sig en starkare sammanhållning mellan länderna och ökat den regionala stabiliteten...*
  - ✓ *Starka transatlantiska relationer och ett omfattande samarbete är viktigt både för EU och för Finland...*
  - ✓ *Relationen är av stor säkerhetspolitisk betydelse. Fastän Finland inte är Natomedlem är USA:s betydelse för Europas säkerhet och stabilitet central, också ur Finlands synvinkel...*
  - ✓ *Vi kommer också i framtiden att arbeta för att den politiska dialogen och samarbetet med USA fördjupas...*
  - ✓ *De pågående TTIP-förhandlingarna om att avreglera handeln och öka investeringarna kan leda till den efterlängtade vitamininjektionen om vi bara får till stånd ett bra avtal för Europas och även för Finlands ekonomi. Avtalet stärker också vårt strategiska partnerskap...*
  - ✓ *Den arktiska regionen är som ett mikrokosmos av hela vår globaliserade värld och regionens betydelse växer hela tiden...”*

- **Försvarsministeriet – Internationell utbildnings- och övningsverksamhet (Försvarsministeriets meddelande 25.11.2016):**

  - ✓ ***”Internationellt utbildnings- och övningssamarbete utgör en del av försvarssamarbetet som görs inom olika komplementära forum inom de nordiska länderna, EU och Nato samt via annat multilateralt och bilateralt samarbete.** Ett tätt försvarssamarbete förstärker Finlands försvar både under normala och exceptionella förhållanden. Det utgör en del av den förbyggande verksamheten som består av det nationella försvaret och försvarssamarbetet.”*

- ✓ ***"Försvarsmaktens internationella utbildnings- och övningsverksamhetsplan för år 2017 omfattar 84 internationella utbildningstillfällen och övningar i Finland och utomlands.*** *Evenemangens antal motsvarar nivån år 2016 (87 evenemang år 2016)."*
- ✓ Information om 49 av de 84 tillfällena/övningarna har publicerats. Varför inte om de övriga 35?

- **Helsingin Sanomat 4.3.2016:** ***"Östersjöområdet har blivit den centrala platsen för Rysslands och Nato-ländernas krigsövningar – Finland hemlighåller fortfarande även publicerad information om kommande internationella övningar."***

FINLANDS FÖRÄNDRING FRÅN NEUTRALITET TILL UNDERKASTELSE UNDER NATOS OCH EU:S STORMAKTSPOLITIK

- Finland hade under det kalla kriget rätt ofta en betydande roll som fredsbefrämjare (Salt, ESK = ETYK). Finland respekterades som ett neutralt land. Neutraliteten uppskattades, och uppskattas fortfarande, av landets medborgare.
  Nu har Finlands roll förändrats totalt. Då de **historiska förhandlingarna om ett avtal för förbud av atomvapen** inleddes i början av år 2017 i FN **deltog inte Finland i förhandlingsprocessen.** Finland återfanns på ett iögonenfallande sätt i gruppen av atomvapen- och Nato-länder som inte heller deltog i förhandlingarna. Europeiska länder som tradionellt anses neutrala; Irland, Sverige, Schweiz, Österrike deltog däremot i förhandlingarna och hörde till de 122 nationer av FN:s 193 medlemsländer som den 7.7.2017 röstade ja till konventionen i FN:s generalförsamling. Den 20.9.2017 inleddes ratificeringsprocessen. **USA har kraftfullt drivit motståndet mot avtalet.** Även Ryssland, Frankrike och Storbritannien har aktivt agerat mot konventionen. Kina har än så länge (september 2017) avhållit sig från kommentarer.

- **Sverige deltog aktivt i förhandlingarna.** Sveriges utrikesminister **Margot Wallström** beskrev i Aftonbladet (1.3.17) hur **Sveriges regering har för avsikt att arbeta för en atomvapenfri värld.** Hon krävde bl.a. att USA och Ryssland, som tillsammans har 90 procent av världens atomvapen, drar ner beredskapen för sina atomvapen (off alert), att atomvapenbestyckade kryssningsmissiler förbjuds, att det fullständiga provstoppsavtalet träder i kraft, och att atomvapenstaterna lämnar negativa säkerhetsgarantier, alltså ger garantier för att aldrig använda atomvapen mot icke-atomvapenstater.
  Vid FN:s konferens i New York 28.3.2017 om förbud mot atomvapen betonade Sveriges nedrustningsambassadör Eva Walder att Sverige alltid har deltagit i multilaterala neddrustningsförhandlingar och att förhandlingarna kan tillföra nedrustningsarbetet ny energi. Hon betonade även att atomvapentillverkningen och atomvapnens modernisering innebär ett väldigt slöseri med naturresurserna.

- **USA:s reaktion på Sveriges aktivitet utgör ett tydligt bevis för att USA inriktar sig på att ytterligare öka de militära spänningar i världen.** The Local rapporterade 20.8.2017 att USA:s försvarsminister James Mattis hade sänt en varning till Sveriges försvarsminister Peter Hultqvist om de negativa effekter på förhållandet mellan USA och Sverige som skulle uppstå om Sverige undertecknade konventionen om atomvapenförbud.

- **Finlands skrämmande låga profil beträffande atomvapenförbudet beror kanske på rädsla för USA** men är obegriplig i en situation då gränsen mellan USA/Nato och Ryssland löper utmed Finlands östra gräns och Finlands gräns är Rysslands längsta EU-gräns, cirka 1.200 km. **Att Finland uteblev från förhandlingarna kan tolkas som att Finland inom närmaste framtid ämnar ansöka om Nato-medlemskap.**

- I FN har representanter för olika medlemsländer upprepade gånger föreslagit att **pengarna för atomvapenupprustningen bör användas för förverkligandet av verksamhets-programmet för en hållbar utveckling, Agenda 2030.** Ett ärende som Finland och Sverige gemensamt aktivt kunde pådriva om länderna undertecknar konventionen. Krigsindistrin och det militära maskineriet hör till världens största förorenare (se nedan).

- **Finlands stegvisa avståndstagande från neutraliteten utgör ytterligare ett nytt hot mot världsfreden. Det behövs neutrala stater som förmedlare i konflikter. Det visar tydligt USA – Nordkorea konflikten.**

    - ✓ I olika medier rapporterades det i slutet av september 2017 att **Schweiz och Sverige har erbjudit sig att förmedla i konflikten** och ett möte mellan USA och Nordkorea ägde de facto rum i Montreux i Schweiz. I media hänvisades även till att en handfull schweizisk och svensk militär personal sedan 1950-talet tekniskt har övervakat eldupphöret som avslutade det koreanska kriget. Dylika uppgifter är inte möjliga att handha för Nato-medlemmar.
    - ✓ I en **intervju i amerikanska TV-kanalen CNBC** 12.9.2017 konstaterar **general Wesley Clark, f.d. högste militära befälhavare över de allierade styrkorna i Nato:** ***”Glöm US-ledarskap, svaret på Nordkorea ligger i en hemlig tredje part som förhandlare****... **Skicka in de neutrala... Men det måste göras privat, tyst, utan fanfarer...och involverar en icke-Nato förmedlare såsom Sverige eller Finland...”***

SAMHÄLLETS SMYGMILLITARISERING

EU UTVECKLAS I SNABB TAKT MOT EN SÄKERHETS- OCH FÖRSSVARSUNION

- 28.4.2015 godkände EU kommissionen en ny **Europeisk säkerhetsagenda**, i vilken man presenterar en strategi, med vilken man skall avstyra hot mot säkerheten i EU under åren 2015–2020. I kommissionens pressmeddelande konstateras att: ” *EU och dess medlemsstater står inför stora säkerhetsutmaningar. Terrorism, organiserad brottslighet och it-brottslighet hotar samhällen överallt i Europa, och dessa hot har ändrat karaktär och omfattning. Europa står inför spridningseffekterna av politisk instabilitet i sitt omedelbara grannskap, vilket hotar EU:s säkerhetsintressen.”*

- 6.4.2016 godkände EU kommissionen **gemensamma ramar för att motverka hybridhot.** Kommissionens höga representant Mogherini konstaterade:
  " Säkerhetsläget har de senaste åren förändrats dramatiskt. Vi har sett framväxten av hybridhot vid EU:s gränser. EU har kraftfullt manats att anpassa och stärka sin förmåga att agera säkerhetsgarant. Kopplingen mellan inre och yttre säkerhet måste stärkas ytterligare. Med detta nya förslag vill vi förbättra vår förmåga att motverka hybridhot. Vi kommer också att intensifiera samarbetet och samordningen med Nato. ***"***

- 8.7.2016 undertecknade Europa-rådets ordförande, EU kommissionens ordförande och Natos generalsekreterare i Warszawa en gemensam **EU-Nato deklaration**. Den ger ny kraft och nytt innehåll åt EU/Nato samarbetet bl.a. inom följande områden: avvärjning av hybridhot, operativt samarbete omfattande även samarbete på haven och samarbete kring den olagliga flyktingtillströmningen, informationsnätets säkerhet och försvar, **försvarskapacitet, försvarssektorns industri och forskning,** övningar, stöd för utvecklande av partnerländernas beredskap i västra Balkan-området och i de östra och södra grannområdena samt förstärkning av förmåga att klara av kriser. EU:s främsta politiska mål är att fullborda deklarationen.

- 14.11.2016 godkände Europeiska unionens råd **en global strategi för Europeiska unionens utrikes- och säkerhetspolitik.** Strategins fokus ligger på försvaret av unionens egen säkerhet. Målsättningen skall vara unionens *"strategiska autonomi".* I strategins förord betonar EU:s höga representant Mogherini att för Europas del går mjuk och hård makt hand i hand. Vid sidan av mjuka krafter bör EU även visa hårda krafter, dvs. satsningar måste göras på EU:s eget försvar. Hon poängterar också att EU kommer att fortsätta att **fördjupa de transatlantiska förbindelserna och partnerskapet med Nato.**

- 30.11. 2016 presenterade EU kommissionen den **Europeiska försvarshandlingplanen som omfattar en gemensam försvarsfond.** Kommissionens viceordförande **Jyrki Katainen** beskrev försvarsfondens verksamhet på följande sätt: *"Under ledning av medlemsstaterna samlar Europeiska försvarsfonden nationella och EU-resurser. Det kommer att effektivera användningen av försvarsmedel för försvarsforskning och* ***påskynda skapandet av ny försvarsberedskap i Europa."***

- 1.3.2017 presenterade EU-kommissionen en **Vitbok om Europas framtid.** Efter det har kommissionen publicerat en serie reflektionsdokument som behandlar centrala frågor beträffande EU:s framtid.

  I seriens fjärde dokument, som publicerades 7.6.2017**, diskuteras det europeiska försvarets framtid** och sådana viktiga inriktningar och utmaningar som inverkar på EU:s säkerhet och försvar. Till slut presenteras tre olika scenarier för **hur EU kan gå vidare mot en säkerhets- och försvarsunion**. Scenarierna utesluter inte varandra men de baserar sig på målsättningar av olika grad för utvecklandet av unionens säkerhets- och försvarssamarbete. I dokumentet konstateras att ***"de första målinriktade stegen mot en säkerhets- och försvarsunion redan har tagits..."***
  Dokumentet har undertecknats av EU-kommissionens viceordföranden Federica Mogherini och **Jyrki Katainen**.

- På basen av dokumenten ovan **förverkligas som bäst konkreta åtgärder:** strukturerna för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken förnyas, civila och militära kapaciteter och redskap utvecklas, Europas försvarssamarbete fördjupas och EU:s samarbete med partnerländerna samt FN, Nato och andra partnerorganisationer utökas.

- 16.3.2017 betonade **EU-parlamentet** i ett pressmeddelande att det är **nödvändigt att EU-ländernas försvarsutgifter höjs till 2 % av BNP** vilket skulle inbringa 100 extra miljarder för försvaret innan slutet av det kommande decenniet. EU-parlamentet framhävde även Nato-samarbetets betydelse.

- 25.3.2017 firade EU:s ledare unionens 60-års jubileum i Rom. I Romdeklarationen skisserar man upp en väg mot en ny sorts union som bättre lyssnar till och tilltalar medborgarna**. I Romdeklarationen deklarerade EU under ledning av Tyskland sin avsikt att driva en offensiv världspolitik.** Under kommande år bör unionen enligt deklarationen spela en *”nyckelroll i världen”* och den måste *”stärka sin gemensamma säkerhetspolitik och sitt gemensamma försvar”.*
  I Romdeklarationen **bekräftades samarbetet med Nato.**

- 7.6.2017 lanserade EU-kommissionen **EU:s försvarsfond, 5,5 miljarder euro om året** för gemensam utveckling av försvarskapacitet. Fonden skall samordna, komplettera och förstärka nationella investeringar i försvarsforskning, utveckling av prototyper och inköp av försvarsmateriel och teknik.

- **EU är totalt sett näst störst i världen, efter USA, när det gäller försvarsutgifter:** år 2016 uppgick USA:s försvarsutgifter till 546 miljarder euro medan de 28 EU-ländernas utgifter uppgick till 206 miljarder euro. På tredje plats låg Kina med 131 miljarder euro. (Nyheter Europaparlamentet, 07-06-2017)

- Då det i Finland anordnades **folkomröstning om EU-medlemskapet** fördes det ingen utförlig diskussion om ett gemensamt försvar, och då EU-kritiker försökte lyfta fram temat i debatten tegs det ihjäl fullständigt.

KVINNLIG VÄRNPLIKT OCH MEDBORGARTJÄNST

- Med orden **säkerhet och jämställdhet** motiveras kvinnors deltagande i Finlands försvar. Det utgör en strategisk del av samhällets militarisering eftersom kvinnor traditionellt har motarbetat krig och har utgjort, och utgör fortfarande, majoriteten i fredsrörelserna runt om i världen.
  Säkerhet och jämställdhet uppnås inte med vapen.

SOV TRYGGT – NUKU RAUHASSA – SLEEP EASY – JUBILEUMSPROJEKTET SÄKERHET I FINLAND 100 ÅR

- **Det riksomfattande projektet, Sov tryggt, pågår under hela jubileumsåret 2017** och sammanför alla centrala aktörer som arbetar med säkerhet: medborgare, organisationer, myndigheter och företag (bl.a. Inrikesministeriet, Försvarsministeriet, Försvarsmakten, Utbildningsstyrelsen, Säkerhetskommittén, Försörjningsberedskapscentralen, Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Polisen, Räddningsväsendet, Nödcentralverket, Finlands Röda Kors).

- Inom ramen för Sov tryggt-projektet arrangerades runt om i Finland 10 evenemang och fem expertseminarier och en flerdimensionell mediekampanj. Huvudevenemanget gick av stapeln på Medborgartorget i Helsingfors i augusti 2017.

- Projektets galjonsfigur och reklamtrick utgörs av en baby **med en soldatgrön napp i munnen.**

- **Sveriges Röda Kors** skriver på sin hemsida, att ”*När barn upplever krig på nära håll riskerar de inte bara att bli dödade. Många har psykiska sjukdomar på grund av saker de upplever under kriget. Barnen kan till exempel lida av illamående, nedsatt aptit, svårt att sova och följa skolan... Det finns idag tiotusentals barnsoldater som deltar i mer än 30 olika konflikter. Dessa barn skulle kunna gå i skolan i stället för att bära uniform och döda andra människor. På vissa platser i världen skickas barn så unga som sju år ut i krig.”*

- År 2014 fäste **Unicef** uppmärksamhet vid att barn utgör huvudoffren i krig. De blir dödade, lemlästade och utsatta för obeskrivlig skräck. Enligt Susan Bisell, chef för Unicefs barnskyddsprogram lever cirka **1 miljard barn i konfliktländer och konfliktområden** där de är offer för fortlöpande, vitt utspridda och systematiska överträdelser av internationell lag om mänskliga rättigheter.

- En baby med en soldatgrön napp i munnen **är ett hån mot begreppet trygghet och mot rätten att leva utan vapen och den miljöförstörelse som vapenupprustning och krig förorsakar.**

ÖSTERSJÖNS MILITARISERING – VÄSTLÄNDERNAS HASARDSPEL

THE EUROPEAN CHESSBOARD: Here's A Map Of The Russia-Nato Confrontation - Business Insider, Sep. 29, 2014

VÄSTLÄNDERNA I ÖSTERSJÖN

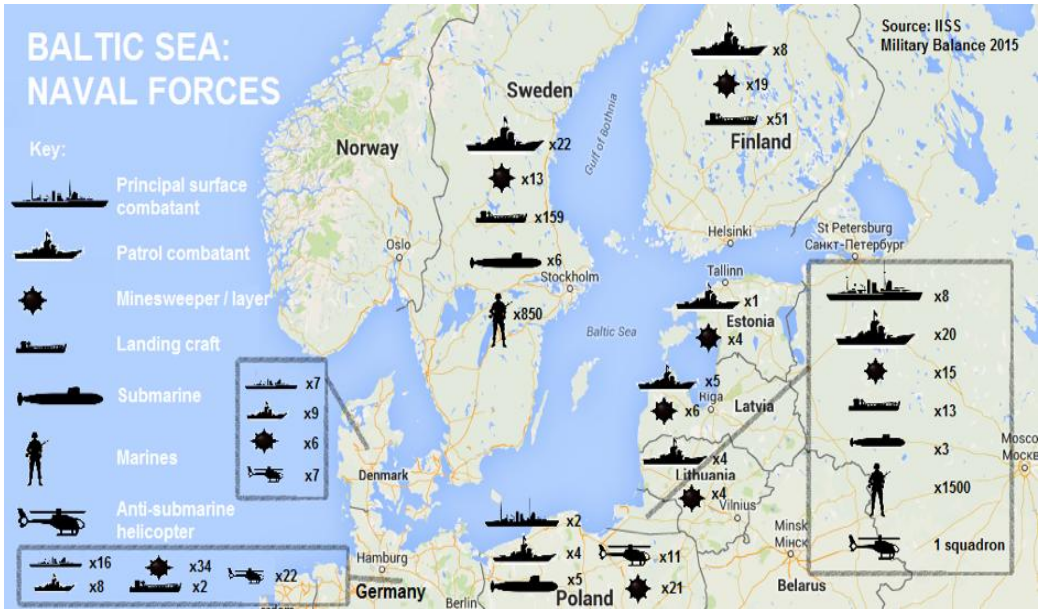

- **Svenska flottans huvudbas ligger i Karlskrona i södra delarna av Östersjön.**
- **Finska Marinens baser finns i Åbo, Kyrkslätt, Raseborg och Helsingfors.**

- I maj 2015 gavs besked om, att med tanke på behovet att trygga Finlands och Sveriges havsområden skall samarbetet mellan länderna fördjupas genom att det grundas en gemensam marin stridsgrupp **SFNTG (Swedish-Finnish Naval Task Group).** Med hjälp av den förenas ländernas prestationsförmåga till kompatibla enheter. Målsättningen är att den marina stridsgruppen skall ha full insatsberedskap innan år 2023.

- I mars 2016 meddelade **Danmarks, Finlands, Islands, Norges och Sveriges försvarsministrar att länderna har för avsikt att fördjupa försvarssamarbetet** med hänvisning till Rysslands ökade militära aktivitet i Östersjöområdet, vilken oroade försvarsministrarna. Det nordiska försvarssamarbetet fördjupas genom olika nya åtgärder. Bl.a. ett tätare samarbete kring luftrumsövervakning, gemensam säker kommunikation mellan de nordiska länderna och gemensamma övningar i området. Försvarsministrarna enades om att fullfölja ett danskt förslag om att öppna ländernas territorier så att militära styrkor har tillgång till varandras luftrum, havsterritorier och landområden i fredstid.

- I Östersjön opererar även **Nato-medlemsländernas; Estlands, Lettlands, Litauens, Polens, Tysklands och Danmarks krigsfartyg samt sådana Nato-medlemsländers krigsfartyg som tillhör länder utanför Östersjön.** (se nedan krigsövningar i Östersjöområdet).

- **Nato Review Magazine, 2016 under rubriken ”tryggandet av det nordisk-baltiska området” (Securing the Nordic-Baltic region):**
  - ✓ *”Nato har en stark roll i koordineringen av ett tätare säkerhetssamarbete mellan staterna i området.* ***Finland och Sverige är inte medlemmar i alliansen och täcks därför inte av Natos kollektiva försvarsklausul. Men alliansens medlemmar samarbetar tätt med båda länderna – två av Natos aktivaste partners – för att uppnå säkerhet i Östersjöområdet, för att utvidga informationsutbytet, inklusive hybridkrig, för att koordinera utbildning och övningar och för att utveckla en bättre gemensam lägesmedvetenhet.*** *Utsikterna är positiva vad beträffar Nato-Norden-Baltikum försvarssamarbetet även om ännu några utmaningar måste övervinnas...*
  - ✓ *Det måste anordnas flera betydande Nato-ledda övningar som omfattar alliansens Östersjö-länders land-, marin och luftstyrkor...*
  - ✓ ***Eftersom Finland och Sverige är i nyckelposition beträffande de nordisk-baltiska infrastrukturella nätverk som håller på att utvecklas i området bör Nato*** *säkerställa att båda partnerländerna ges möjlighet att stark integreras i relevanta beredskapsplaneringsstrukturer...”*

- **Tyskland intar en aktiv roll i Östersjön - I MarineForum-tidningen (5- 2017 och 6-2017, Randmeerkriegsführung. Wiederaufbau einer Fähigkeit) publicerade marinkommandots avdelningschef Peter Korte en artikel där han konstaterade att det är möjligt att Östersjö-området kan bli mål för intressekonflikter och provokationer.**

  - ✓ Han konstaterar att en trovärdig avskräckning förutsätter beredskap samt *”närvaro av regelbundna och permanenta operativa trupper”* på området. Utplaceringen av Berlins fem nya korvetter (K130) i Östersjön görs uttryckligen för att höja närvaron i inhemska (tyska) vatten. Dessa korvetters noggrannhet är betydande både till havs och på land.

- ✓ Peter Korte framhäver även både **de nationella och de multinationella övningarnas betydelse och föreslår även ett stort antal upprustningsåtgärder** bl.a. utvecklande av ny vapenteknologi och dess integrering i vapensystemen, utvecklande och användning av obemannade system både på och under vattnet samt skapande av kapacitet för att hitta och strida mot militära mål under vattnet och ytterligare utvecklande av kapaciteten.

RYSSLANDS SITUATION I ÖSTERSJÖN

- Ryssland har mest utökat sin angreppsberedskap **i St. Petersburg-området och vid de baltiska ländernas gränser.**

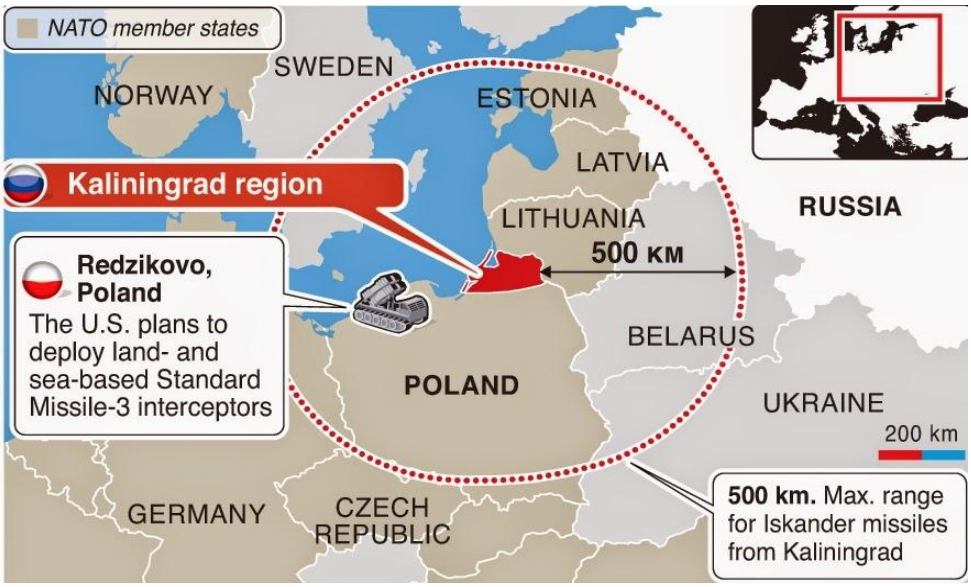

Ryska Iskander missiler i Kaliningrad - 'The North - A Zone of Peace' conference, Stockholm 3.2.2017, Dave Webb: US/Nato Encirclement of Russia - a Threat to Peace

- **Beträffande Ryssland och Östersjön är Kaliningrad, som hör till Ryssland, det mest militariserade området.** Där finns Rysslands östersjöflottas huvudbas och därifrån räknar Ryssland med att i en krigssituation kunna motarbeta att Nato hämtar tilläggsstyrkor till Baltikum. Därifrån kunde Ryssland även allvarligt skada Finlands serviceförbindelser i en krissituaton.

- **Rysslands viktigaste militära tyngdpunktsområden ligger i Murmansk- och norra ishavsområdet.** I Murmansk finns den nordliga flottans huvudbas. Där finns bl.a. över 30 ubåtar av vilka tio är strategiska missilubåtar, Rysslands hangarfartyg och många andra krigsfartyg. Vapnen i de strategiska missilubåtarna utgörs av interkontinentala nukleära missilstridsspetsar. I ubåtarna finns även kryssningsrobotar.

- **Sosnovy Bor**, är ett område vid Finska vikens södra kust, cirka 80 km västerut från St. Petersburg, och endast cirka 90 km över viken från den finska staden Kotka. Området är **till sin status ett militärt område. Där finns atomkraftverk och olika atomindustrianläggningar.**

- Under de senaste åren har Ryssland utökat sina trupper i Östersjöområdet och förbättrat utrustningen. **Ryssland - såsom även västländerna - har även använt sig av farliga provokationsmetoder och ibland har ordbytet varit häftigt.**

- **Då Berlin-muren föll förorade Ryssland största delen av sin Östersjö-kust.** Alla länder på Östersjöns östkust är nu Nato-medlemmar. Rysslands tillgång till Östersjön tryggas nu endast av Kaliningrad och området kring St. Petersburg. Det danska sundet är viktigt både för Rysslands militära flotta och för handelsflottan. Vid det danska sundet kontrollerar Nato trafiken till och från Östersjön och alliansen har möjlighet att stänga av passagen för Ryssland om den vill.

- I oktober 2016 meddelade Moskva att **missiler som kan förses med atomvapen skall stationeras i Kaliningrad.**

- 19.6.2017 **flög ett ryskt jaktplan och ett amerikanskt spaningsplan exceptionellt nära varandra** i Östersjöns luftrum. Samma dag flög ett ryskt jaktplan alldeles invid ett svenskt jaktplan.

- 21.6.2017 flög Natos jaktplan under en kontrollflygning mycket nära ett ryskt plan som flög den ryska försvarsministern Sergei Šoigu till Kaliningrad.

- Enligt CNN:n hade **amerikanska och ryska militärplan och –fartyg i juni 2017 mer än 30 olika incidenter på Östersjön.**

- I juni 2017 uppnådde **Natos internationella bataljoner i Estland, Lettland, Litauen och Polen sin beredskap.**

- **Ryssland å sin sida meddelade att man ännu under år 2017 kommer att utplaceras 20 nya truppförband i det västra militärdistriktet**. Enligt den ryska arméns tv-kanal byggs det 40 militärbaser för de nya trupperna.

- Angående Östersjöns militarisering citerades **Rysslands Nato-ambassadör Alexander Grushko** i den tyska tidningen die Welt 7.6.17: ***”Nato håller på att utveckla en ny militär säkerhetsomgivning som vi inte kan ignorera, som vi måste bemöta med egna militära medel.”***

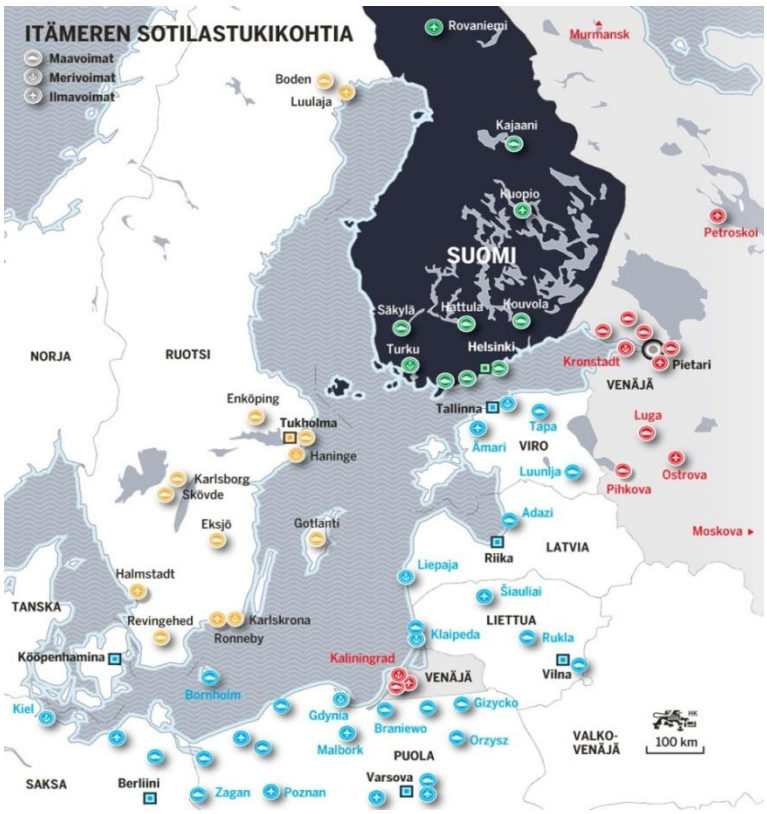

Suomen Kuvalehti
10.8.2017
Östersjöns militärbaser

"I Östersjö-länderna har det under de senaste åren placerats ut tusentalas nya soldater och tung utrustning"

MULTINATIONELLA/INTERNATIONELLA KRIGSÖVNINGAR

PLANEN FÖR DE INTERNATIONELLA SKOLNINGS- OCH ÖVNINGSTILLFÄLLEN SOM FINLANDS FÖRSVARSMAKT DELTAR I

År 2017 omfattar planen 84 tillfällen i Finland och utomlands.
Av de 84 nämnda tillfällena finns endast 49 på försvarsmaktens publicerade lista. Vilka är de 35 övriga tillfällena, och var hålls de?

- Finland, 17 tillfällen
- Tyskland, 4 tillfällen
- Nordiska länderna, 3 tillfällen
- Östersjön, 3 tillfällen
- Sverige, 2 tillfällen
- Finland/Sverige/Norge, 2 tillfällen
- Estland/Finland, 2 tillfälllen
- Baltikum, 2 tillfällen
- Europa, 2 tillfällen
- Baltikum/Finland/Sverige, 1 tillfälle
- Baltikum/Östersjön, 1 tillfälle
- Estland, 1 tillfälle
- Polen, 1 tillfälle
- Tjeckien, 1 tillfälle
- Island, 1 tillfälle
- Belgien, 1 tillfälle
- Nederländerna, 1 tillfälle
- Albanien, 1 tillfälle
- USA, 1 tillfälle
- Platsen öppen, 2 tillfällen

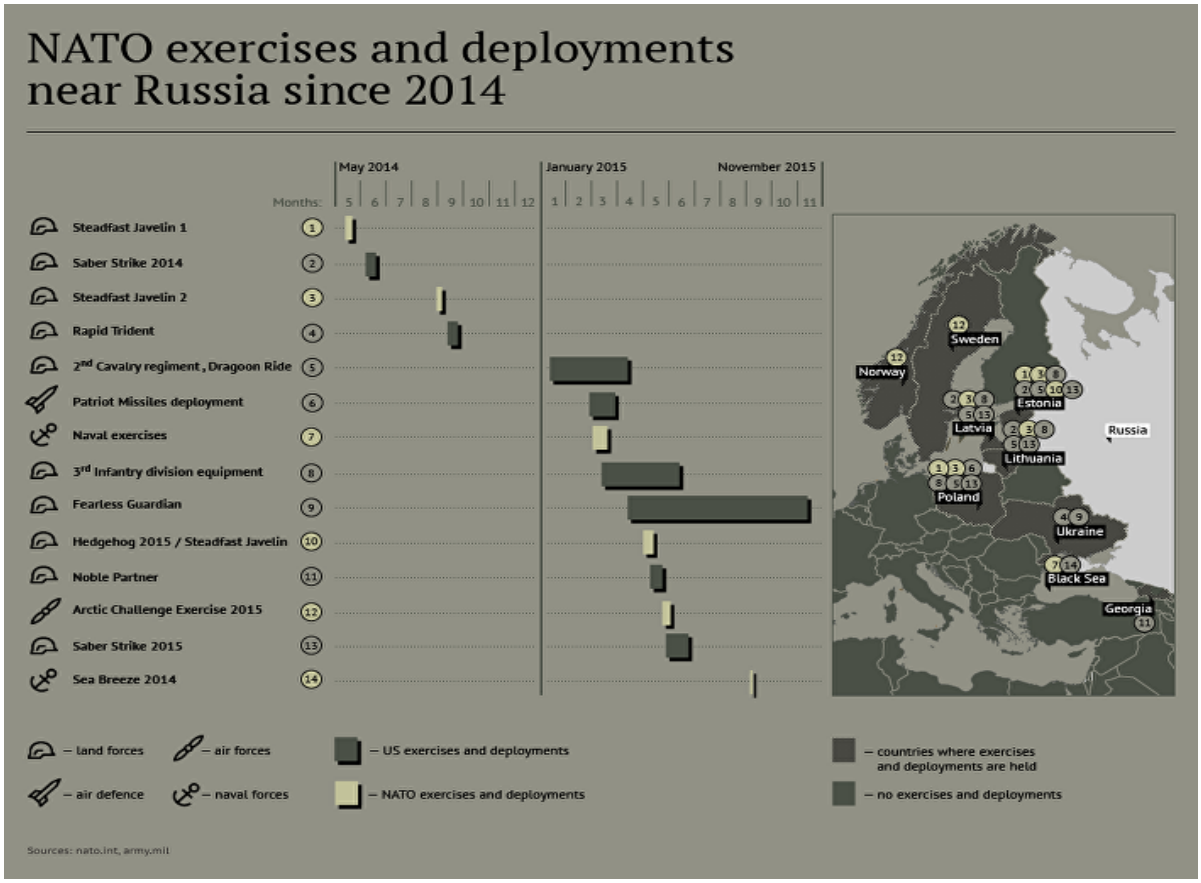

Sputnik International – 7.6.2016

NÅGRA AV DE MEST BETYDANDE MULTINATIONELLA NATO, U.S.ARMY EUROPE OCH NATOBERÖRANDE KRIGSÖVNINGARNA I ÖSTERSJÖN 2014 – 2017

Förutom att de permanenta truppernas antal har ökat avsevärt i Östersjö-området har även krigsövningarnas antal ökat. Det hålls många gånger per år både västerländska och ryska övningar med tusentals eller till och med tiotusentals deltagare.
Även övningarnas innehåll har förändrats. De olika ländernas trupper övade tidigare huvudsakligen krishantering. Numera simuleras även tungt beväpnade och välutrustade sammandrabbningar mellan krigstrupper.

- **BALTOPS (Baltic Operations) utgör sedan år 1971 årliga multinationella maritima krigsövningar som hålls i juni i Östersjön och dess omgivningar (bl.a. Östersjön, Sverige, Polen, Tyskland). Finland har deltagit sedan år 1993.** Övningarna leds av militäralliansen Natos marina avdelning (Naval Striking and Support Force NATO).
  - ✓ **BALTOPS 2014:** 13 länder
  - ✓ **BALTOPS 2015**: 17 länder
  - ✓ **BALTOPS 2016:** 17 länder
  - ✓ **BALTOPS 2017:** 14 länder

- **Spring Storm/Kevadtorm övningar har hållits i Estland i maj sedan år 2003. Finland har deltagit sedan år 2016.**
  - ✓ **Spring Storm14/Steadfast Javelin I**, 6.000 personer, 9 länder
  - ✓ **Spring Storm 15/Steadfast Javelin III/Hedgehog/Siili,** 13.000 personer, 12 länder
  - ✓ **Spring Storm 16:** 6.000 personer, 8 länder
  - ✓ **Spring Storm 17:** 9.000 personer, 15 länder

- **Saber Strike övnningar har hållits i Lettland, Litauen, Estland och Polen i juni sedan år 2010. Finland har deltagit sedan år 2013.**
  - ✓ **Saber Strike 2014**: 4.500 personer, 10 länder
  - ✓ **Saber Strike 2015**: 6.000 personer, 13 länder
  - ✓ **Saber Strike 2016:** 10.000 personer, 12 länder
  - ✓ **Saber Strike 2017**: 11.500 personer, 18 länder

- **Iron Sword övningar har hållits i Litauen i november sedan år 2014**
  - ✓ **Iron Sword 2014:** 2.500 personer, 10 länder
  - ✓ **Iron Sword 2015:** 2.000 personer, 10 länder
  - ✓ **Iron Sword 2016:** 4.000 personer, 11 länder

- **Steadfast Javelin II, september 2014**: område Polen, Tyskland och de baltiska länderna, 2.000 personer, 10 länder.

- **Atlantic Resolve multinationella årliga övningar** sedan år 2014 i de baltiska länderna, Polen, Rumänien, Bulgarien.

- **Anakonda –övningarna** i Polen
  - ✓ **2014 september/oktober:** 12,500 personer, 10 länder
  - ✓ **2016 juni:** största krigsövningen i Öst-Europa sedan kalla kriget, 31.000 personer, 24 länder

- **Black Eagle, november 2014:** i Polen, 1.300 personer, Polen/Storbritannien + Nato

- **Noble Jump 2015 juni:** i Polen, 2.100 personer, 9 länder

- **Dragon, oktober 2015:** i Polen, 7.000 personer, Polen, Tyskland, Storbritannien, USA (Dragon övningar även i oktober 2017)

- **Natos snabbinsatsstyrka (Allied Rapid Reaction Corps = ARRC), november 2015**, övade för första gången i de baltiska länderna.
  ARRC- övningar har hållits årligen sedan år 1992 på olika Nato-områden.

- **Arrow 16, maj 2016 i Finland**

  - ✓ I Niinisalo i Satakunta hölls arméns traditionella marktruppsövning som leddes av pansarbrigaden och som erbjöd möjligheter för internationalla partners övningsavdelningar att delta**.**
  - ✓ **I övningen deltog en avdelning från USA:s Europa-marktrupper.** Den deltog bl.a. med 17 Stryker-stridsfordon och 140 amerikanska soldater.
  - ✓ Närmare 2.500 personer deltog i övningen.

- **Arrow 17, maj 2017 i Finland**

  - ✓ En av arméns största övningar 2017 i Niinisalo.
  - ✓ I övningen deltog även ett kompani från **USA:s Europa-marktrupper** med cirka 125 soldater. Liksom under övningarna 2016 deltog de med Stryker-stridsfordon.
  - ✓ **Norska armén bidrog med** norra brigadens mekaniserade styrka på cirka 50 soldater. Den norska huvudsakliga utrustningen bestod av CV90-attackpansarvagnar.
  - ✓ Som en del av övningen anordnades ett pansartaktiskt undervisningstillfälle i vilket även svenska, danska och estniska representanter deltog.
  - ✓ Cirka 2.500 personer deltog i övningen.

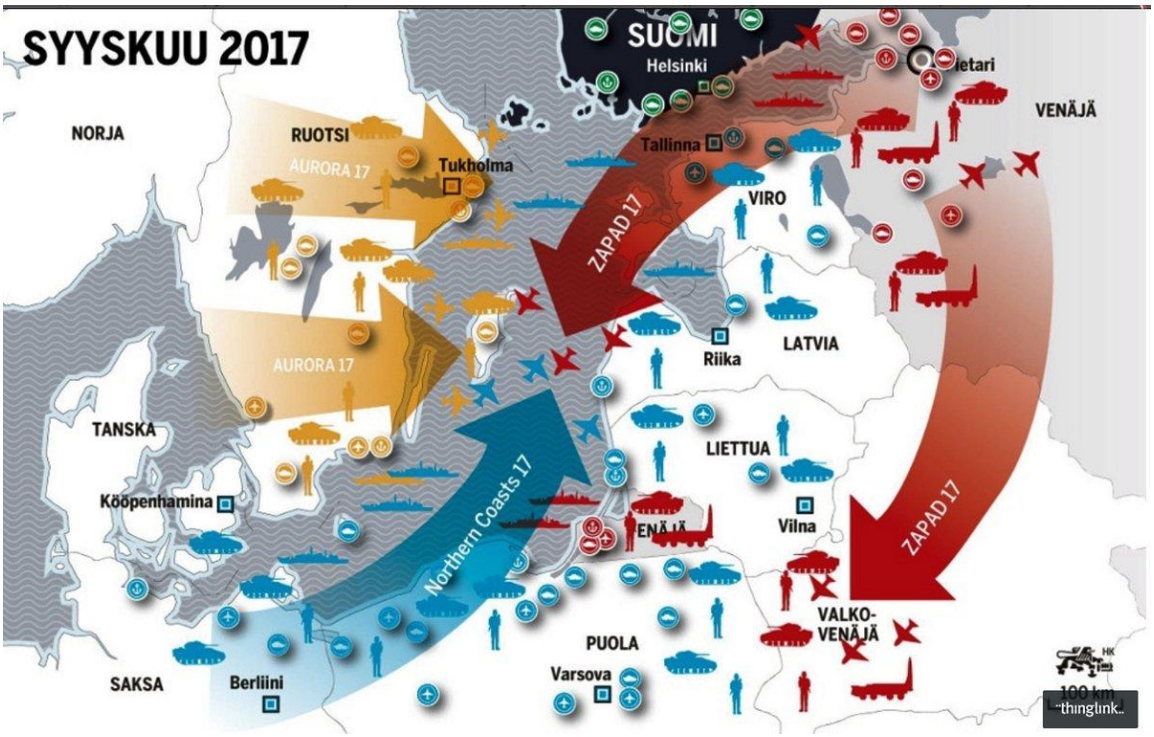

Suomen Kuvalehti – september 2017

- **Northern Coasts (NOCO) 2017, 8.-21.9.17**. NOCO är en årlig multinationell övning som leds av Tyskland sedan år 2007. År 2017 hölls den i de södra och mellersta delarna av Östersjön samt invid Sveriges kust.

  - ✓ I övningen deltog Sverige, Finland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Norge, Danmark, Belgien, Nederländerna, Tyskland, Canada och Nato.

- **Aurora 17, 11.-29.9.17** –övningen hölls i Sverige och i Östersjön med Sverige som värdland. Det var den mest betydande krigsövningen år 2017 inte bara militäriskt utan även politiskt. Det var även den största krigsövning som har anordnats i Sverige sedan år 1993.

  - ✓ I Aurora 17 –krigsövningen deltog förutom värdlandet Sverige även Finland, Danmark, Norge, Estland, Lettland, Litauen och USA.
  - ✓ Från Sverige deltog 19.000 – 20.000 soldater och militärpersoner samt alla olika försvarsgrenar inom Sveriges försvar.
  - ✓ Övningen hölls huvudsakligen, förutom i Östersjön, i området av Stockholm, Mälardalen och Göteborg samt Gotland.
  - ✓ I Finland publicerades rätt knappt med information om övningen men åtminstone trupper från Björneborgs brigad deltog i Aurora 17 -krigsövningen.

VÄSTLÄNDERNAS OCH RYSSLANDS KRIGSÖVNINGAR ÖVERLAPPAR VARANDRA

- **Rysslands och Vitrysslands Zapad-2017-krigsövningar 14.-20.9.2017, Aurora 17 samt Northern Coasts övningarna, täckte både tidsmässigt och beträffande Östersjön även områdesmässigt varrandra.**

- Det är anmärkingsvärt att samtidigt som det anordnades tre storskaliga krigsövningar i Östersjön **fick en liten fredsövning på Åland**, vilken hade sammankallats av Stockholms Fredsförening, **till stånd kommentarerna nedan**. I fredsövningen deltog cirka 30 personer från Sverige och Ryssland. Citat ur en artikel i tidningen Uusi Suomi 28.6.17:

  - ✓ ***"Finlands före detta Ryssland-ambassadör Himanen*** *sade i en intervju i Hufvudstadsbladet att han såg evenemanget som en rysk operation som ett försök att påverka den allmänna opinionen..."*

  - ✓ ***"Stefan Forss, säkerhetspolitisk expert*** *talade i Twitter om* ***'fredsfanatiker'*** *och ansåg övningen som skulle anordnas i Finland vara* ***'skamlös'..."***

  - ✓ ***"Seniorforskaren Jussi Lassila från utrikespolitiska institutet*** *gjorde å sin sida, utan att ta ställning till lägret på Åland, i HS* (Helsingin Sanomat) *bedömningen att dylika tillfällen utgör en fara för att Ryssland utövar informationsförfalskning..."*

- **Målandet av dylika hotbilder har fått kritik från auktoritativt håll.**
  I en artikel som publicerades i Helsingin Sanomat 10.9.2017 under rubriken, ***" Väst har med Zapad spöket gett vapen i hand åt Putin – "Till och med barn vet vad det talas om",*** kritiserar Jyri Raitasalo, docent i strategi och säkerhetspolitik vid Försvarshögskolan västländernas inställning till Zapad-övningen. Han efterlyser ett mera kritiskt och analytiskt sätt att närma sig hotet som Ryssland förorsakar. Raitasalo konstaterar i artikeln bl.a. att:

  - ✓ *"Zapad har blivit ett slagord, med vilket man bredare beskriver Rysslands överraskande och ofta attackerande och aggresiva tillvägagångssätt. Zapad har liksom blivit en symbol för det som Rysslands onda avsikter kunde innebära militärt".*

  - ✓ *"Då man idag nämner Zapad, vet till och med tioåriga barn vad det talas om. Alla är rädda för Zapad, har varit rädda under det senaste halvåret, för att uttrycka mig något tillspetsat."*

  - ✓ *"Rätt ofta känns det som att anlysen grundar sig på nyckel- och slagord, och att den inte är så värst djupgående. Naturligtvis måste det som hamnar i den politiska och allmänna debatten lätt och snabbt kunna konsumeras, men på det sättet förlorar man mycket. Enligt min åsikt har Zapad blivit ett gott exempel på detta."*

BETYDANDE ÖVNINGAR I FINLANDS NÄRHET I NORDEUROPA

- **Cold Response övningar har hållits i Nord-Norge nästan årligen sedan år 2006. Finland har deltagit 4 gånger.**

Operation Cold Response 2016

- **Arctic Challenge Exercise multinationella ACE-flygvapenövningar har sedan år 2013 anordnats vartannat år av Finlands, Sveriges och Norges flygvapen.** Övningarna utgör en del av det försvarssamarbete - the Nordic Defence Cooperation (NORDEFCO) - som länderna fattade beslut om år 2009.
  - ✓ **Arctic Challenge september 2013:** 90 flygplan från 5 länder, 2.000 personer
  - ✓ **Arctic Challange maj/juni 2015:** 100 flygplan från 9 länder, 4.000 personer
  - ✓ **Arctic Challenge maj/juni 2017:** 100 flygplan från 11 länder, 3.500 personer

Arctic Challenge 2017 – ACE 17

Det huvudsakliga området för flygningarna i Finland, Sverige och Norge. Flygningar med anslutning till övningen görs även i Bottenviken i havsområdet mellan Karleby och Uleåborg samt i områden som gränsar till Uleåborg, Rovaniemi, Ivalo och Kuusamo.
- *Suomen ilmavoimat 1.2.2017*

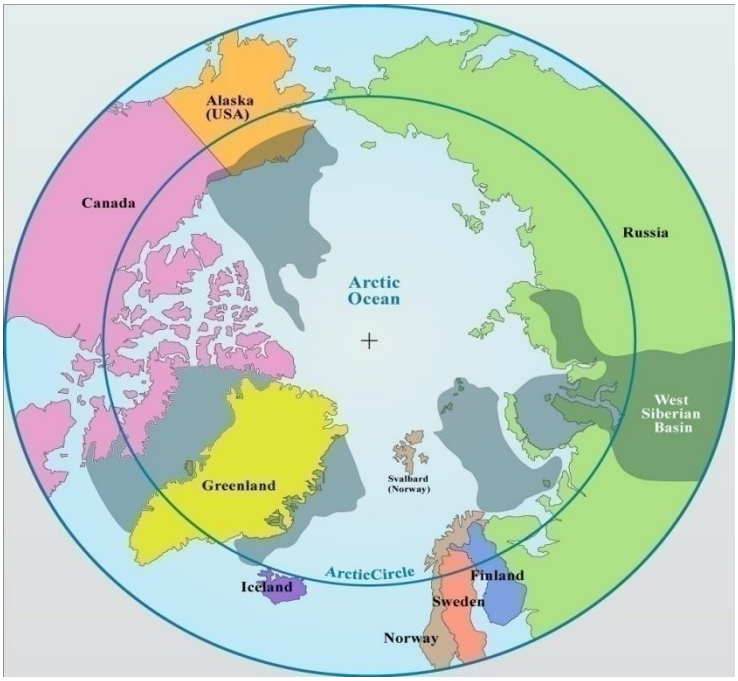

- **Joint Viking är krigsövningar som Nato-landet Norge har hållit årligen sedan år 2013 i Nord-Norge (Ishavet, områden invid ryska gränsen).**
  - ✓ **Joint Viking mars 2015:** 5.000 personer
  - ✓ **Joint Viking mars 2017 :** 8.000 personer (700 soldater från USA och Stor-Britannien)

- **Trident Juncture.** Den första Trident Juncture 2015 övningen i Italien, Spanien och Italien var en av Natos största krigsövningar sedan kalla kriget (30.000 soldater och annan militärpersonal, över 30 länder).
  Nästa Trident Juncture hålls i mellersta Norge i oktober/november 2018 och i samma storleksordning som år 2015.

- **Joint Warrior, i området Stor-Britannien/Skottland/Atlanten** - 2014 oktober, 13 länder - 2015 april, 14 länder - 2016 april och oktober, 14 länder, även Finland – 2017 oktober, 14 länder.

BETYDANDE NATO, U.S.ARMY EUROPE OCH NATOBERÖRANDE KRIGSÖVNINGAR I MELLANEUROPA OCH NÄRLIGGANDE OMRÅDEN 2014 – 2017

Sedan år 2015 har Nato drastiskt utökat antalet krigsövningar och förstärkt deras intensitet runt om i Europa. De största och aktivaste övningarna har hållits i gränsområdena mot Ryssland.

Nato fact sheet, October 2015: ***"Sammanlagt cirka 280 Nato och dess alliansländers övningar har planerats för det här året* (2015)**. *Den största – Trident Juncture 2015 hålls i oktober och november i Italien, Spanien och Portugal. Den omfattar luft-, mark- och marina styrkor samt specialtrupper (Special Forces). Cirka 36.000 soldater från över 30 länder deltar.* ***Över 100 övningar har år 2015 hållits i alliansens östra områden…"***

- **Saber Junction** multinationella årliga övningar har hållits i Tyskland och något/några länder i Öst-Europa i cirka 20 år.
- **Combined Resolve** multinationalla årliga övningar sedan år 2012 i Tyskland.
- **Noble Partner** multinationella årliga övningar sedan år 2013 i Georgien.
- **Saber Guardian** multinationella årliga övningar sedan år 2013 i Bulgarien i Svarta havet. Övningen år 2017 var USA:s Europa-armés största det året. 25.000 personer från över 20 länder.
- **Swift Response** hålls i anslutning till Saber Guardian övningarna. År 2017 hölls den i Bulgarien, Rumänien och Ungern.
- **Noble Justification/Noble Ledger,** år 2014 i Medelhavet och i Atlanten.
- **Thracian Star** multinationella övningar har hållits årligen sedan år 2005 i Bulgarien.
- **Danube Express 2014, Rumänien,** USA, Storbritannien deltog.
- **Wind Spring 2015, Rumänien,** USA, Storbritannien, Moldavien deltog.
- **Sea Breeze** årliga övningar har hållits i Svarta havsområdet sedan 1997. I juli 2017 deltog luft-, mark- och marina styrkor från 17 länder.
- **Noble Jump** är Nato-övningar. Den första hölls sommaren 2015 i Polen. Noble Jump II hölls sommaren 2017 i Bulgarien och Rumänien.

RYSSLANDS MEST BETYDANDE KRIGSÖVNINGAR I ÖSTERSJÖOMRÅDET OCH RYSSLANDS VÄSTRA OMRÅDEN MELLAN ISHAVET OCH SVARTA HAVET

Ryssland anordnar årligen stora krigsövningar i någon del av den vittomfattande nationen. Vart fjärde år anordnas övningar i Rysslands västra delar. Sedan år 2009 har Ryssland och Vitryssland hållit gemensamma Zapad-övningar i Östersjön.

Rysslands och Vitrysslands övningar hålls i Rysslands västra militärdistrikt och inkluderar Kaliningrad, Östersjöns havsområden och Vitryssland. **Zapad betyder väst** och benämningen härstammar från kalla kriget.

Det har visat sig att de ryska förhandsuppgifterna om övningarna inte alltid stämmer. Deltagarantalet har i verkligheten visat sig vara större än meddelat, och förhandsinformationen om den verksamhet som övningarna omfattar har inte hållit sträck.

Ryssland har även hållit flera omfattande ”snabbövningar” vid Natos östgräns med kort varning eller helt utan varning. Västländerna har kritiserat Ryssland för brist på transparens vad beträffar övningarna.

- **Zapad 2009**. Övningen meddelades vara en försvarsövning. I själva verket övade Ryssland en atomvapenattack mot Polen.

- **Zapad 2013**. Ryssland informerade på förhand att cirka 13.000 soldater skulle delta i övningen. I själva verket deltog 90.000 personer. Enligt förhandsinformationen skulle ”terrorister” som attackerade från Baltikum området utgöra fienden i övningen som dock de facto omfattade traditionell krigsverksamhet mot en teknologiskt högt utvecklad fiende.

- **2014 mars** – Ryska flottans krigsövningar i Kaliningrad-området. I Östersjön och vid Östersjöns kust deltog mer än 3.500 personer. Övningen gällde en snabbinspektion av Rysslands västra och mellersta militärdistrikts krigsberedskap. Ryssland kommenterade inte orsaken till övningen.

- **2017 juli. Ryssland och Kina** förverkligade en gemensam krigsövning i Östersjön. I övningen deltog ryska marinens fartyg och flygplan samt kinesiska marinens fartyg. Flottorna övade bla. gemensam verksamhet på haven.

- **Zapad 2017**. I väst misstänker man att deltagarantalet kommer att ligga närmare 100.000 än 10.000.

HOTET OM BRUK AV ATOMVAPEN HAR ÖKAT

FN:S HISTORISKA RÖSTNING I JULI 2017 OM FÖRBUD MOT ATOMVAPEN

Även om atomvapenländerna och deras allierade inte kommer att underteckna konventionen, utgör FN:s historiska röstning i juli 2017 om en konvention beträffande förbud mot atomvapen ett betydande steg mot en atomvapenfri värld. Konventionen öppnades för ratificering 20.9.2017 och träder i kraft 90 dagar efter det att 50 länder har ratificerat konventionen. 26.9.2017 hade 53 länder undertecknat konventionen (beslutsprocessen: röstning – underteckande – ratificering).

- **Konventionen måste användas som ett redskap för att stoppa den nya atomvapenupprustningen som omfattar ny atomvapenteknologi, bl.a. mindre och mer exakta atombomber.** Illusionen att dylika atombombers radioaktiva nedfall skulle var mindre sänker tröskeln för bruk av dessa vapen.

- Enligt Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) **håller världens atomvapenstater i ökande takt på att modernisera sina atomvapen**. Fastän atomvapnens antal i världen har minskat något kommer t.ex. USA:s **B61-12** bomber, som skall utplaceras även i Tyskland, Italien, Belgien, Nederländerna och Turkiet, att vara mera exakta vilket kan leda till en sänkt tröskel för deras användning. Under åren 2017-2026 planerar USA att använda 400 miljarder dollar för sitt atomvapenprogram.

- **I augusti berättades i media att USA den 8.8.17 hade testat de nya B61-12 gravitationsbomberna, utan kärnspetsar, i Nevada öknen.** Avsikten med testerna var att pröva F-15E krigsjetplanens förmåga att leverera en bomb. Även Ryssland och Pakistan utvecklar liknande ”taktiska” atomvapen. Enligt militära experter bidrar vapnets exakthet och föränderliga effekt till att minska sidoeffekterna (collateral damage) och potentiella omfattande civila skador.

- Under de senaste åren har krigsanalytiker börjat tala om **bruk av atomvapen i varningssyfte.**

- Som en indikation på detta har **Ryssland i Kaliningrad placerat missiler och krigsfartyg som kan bära atomvapen**. Men det uppskattas att de ryska atomvapnen ännu alla befinner sig i centrala lager.

- **Nato däremot har placerat ut cirka 150 atomvapen i Europa**. Dessa genomgår nu bla. ovannämnda modernisering. De traditionella atombomberna omformas till bomber (bunker busters) som är exakt penetrerande och som kan användas för att förstöra underjordiska kommandocenter och andra ”hårda” krigsmål. **Betyder det här att Nato förbereder sig för ett begränsat atomvapenkrig i Europa - och kanske även i Östersjöområdet?**

UNDERRÄTTELSEVERKSAMHET – CYBERKRIG

SATELLITER, KABLAR, HYBRIDCENTRET

- **2011 invigdes den internationella satellittjänststationen i Sodankylä**

  - ✓ Så här beskrivs verksamheten i Meteorologiska institutets meddelande 23.11.2011: ”...*Materialet som mottas i Sodankylä kan bland annat användas vid meteorologiska tjänster, för att förutspå översvämningar, för isprognoser samt i sjötrafiken. Mottagning av satellitdata och arkivering av observationer öppnar dörrarna för långa tidsserier och med dem en möjlighet att observera långsamma förändringar. Observationerna som satelliterna producerar medför störst nytta för miljöns tillstånd, förändringar och egenskaper i de nordliga och arktiska områdena samt för kartläggning av riskerna och möjligheterna i samband med dessa...”*

  - ✓ Forskningscentret **samarbetar redan med bland andra den amerikanska rymdstyrelsen NASA, den europeiska rymdorganisationen ESA och EUMETSAT som styr de meteorologiska satelliterna i Europa.**

- **Sentinel satelliterna**

  - ✓ **ESA/EU sköt upp sin första Sentinel-1A jordobservationssatellit i april 2014.** Sentinel-satelliterna är en del av Copernicus-jordobservationsprojekt som kostar ESA och EU cirka 8 miljarder euro fram till 2020. Programmet omfattar 6 satelliter som tas i bruk under tidsperioden 2014 – 2021. Den femte satelliten Sentinel-2B sköts upp i februari 2017.

  - ✓ Enligt EU utgör Sentinel satelliterna ett miljöobservationssystem med hjälp av vilket man kan bekämpa klimatförändringar och katastrofer, men satelliterna kommer också att erbjuda ***” "kapacitet för att stödja gemensamma säkerhets- och försvarsuppdrag och operationer".***

  - ✓ Så här uttryckte sig EU-kommissionens president José Manuel Barroso om satelliterna i The Telegraph 4.4.2014: *"När alla Sentinel-satelliter har lanserats kommer **Copernicus-programmet att vara det mest effektiva och fullständiga jordobservationsprogrammet i världen."***

- **Europeiska Hybridcentret i Helsingfors**

  - ✓ Hybridcentret heter egentligen europeiska **kompetenscentret för motverkande av hybridhot (European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats). EU och Nato är partners.**

  - ✓ Chef för Hybridcentret i Helsingfors är Matti Saarelainen som har jobbat vid Skyddspolisen. Forskningsledare är Rysslandsexperten Hanna Smith.

- ✓ Centret skall **samarbeta med Natos baltiska expertiscenter för cybersäkerhet, strategisk kommunikation och energisäkerhet.** Nato har inrättat hybridexpertiscenter i alla de tre baltiska länderna.

- ✓ **Vid invigningen av centret deltog EU:s utrikespolitiska representant Federica Mogherini och Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg**. Mogherini poängterade vid tillfället att hon och Stoltenberg har arbetat hårt under tre år för att **lyfta samarbetet mellan EU och Nato till en aldrig tidigare skådad nivå.**
  Enligt **Finlands president Sauli Niinistö** bekräftade Stoltenbergs och Mogherinis närvaro vid öppningstillfället tydligt **EU: och Natos övertygelse att möta hoten tillsammans.**

- ✓ **För närvarande medverkar 12 länder i verksamheten:** Finland, USA, Storbritanninen, Frankrike, Sverige, Norge, Polen, Estland, Lettland, Litauen, Spanien och Tyskland,

- **Sea Lion - Installationen av den optiska datakabel som förbinder Finlands och Tysklands telekommunikationsnät slutfördes i januari 2016**

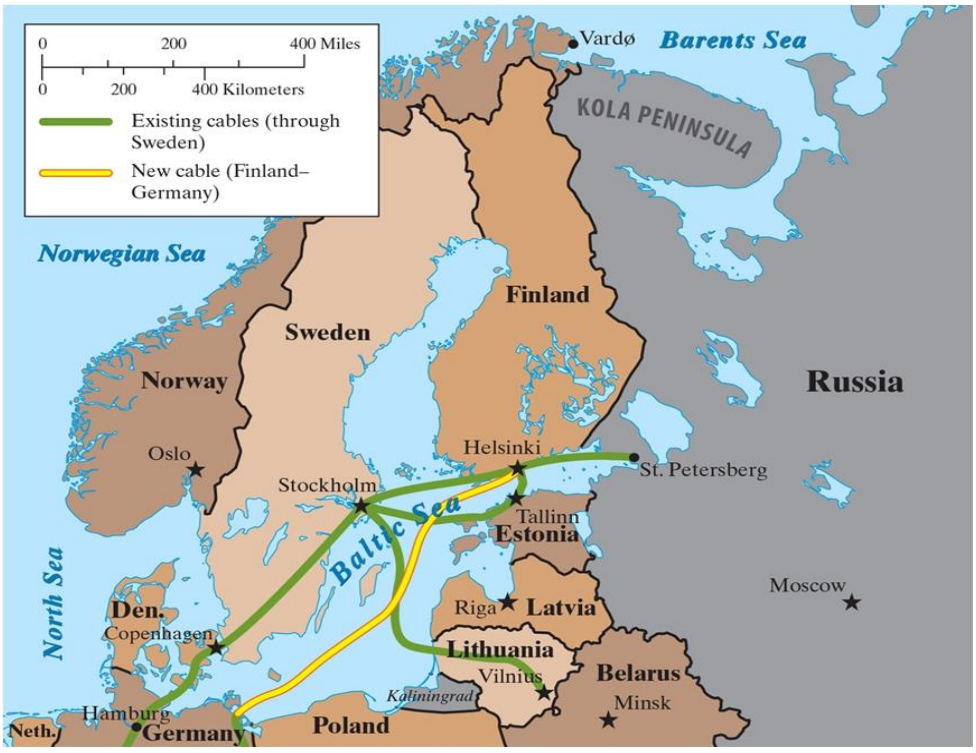

- ✓ **Det finländska företaget Cinia** fungerar som Sea Lion projektets (se bild ovan) planerare och utförare och som stamnätsoperatör (=systemadministratör) för en komplett telekommunikation.

- ✓ **Mark Klamberg docent i folkrätt vid Stockholms universitet och specialist på den svenska underrättelselagen** (FRA) uttalade sig om situationen i en artikel publicerad i Turun Sanomat 20.10.2016. Nedan utdrag ur artikeln:

  ”Ryssland har i och med Sea Lion-kommunikationskablen fått en ny möjlighet att dirigera om sin datatrafik så att svenskarna inte kan komma åt den. Det kan förklara brådskan med Finlands nya underrättelselag. En stor del av datatrafiken från Ryssland går ut i världen genom Finland. Tidigare gick stort sett all trafik vidare via undervattenskabel till Sverige. Men den direktkabel som i år öppnades mellan Finland och Tyskland kan försvåra västvärldens underrättelseverksamhet. Kabeln kan enligt honom (Mark Klamberg*) ge anledning till att påskynda en ny underrätelselag i Finland...*
  ...Mark Klamberg tror ändå att ***avsikten är att spionera på Ryssland****: - Tongångarna var de samma i Sverige för åtta år sedan då FRA-lagen kom. Myndigheterna ville inte berätta vad de skulle spionera på och motiverade lagen med arbetet mot terrorism. Men egentligen är Ryssland viktigast. Man vill övervaka ambassader, flottaktivitet i Kaliningrad och bolag som ligger nära ryska statsmakten...”*

OMFATTANDE UNDERRÄTTELSE -/SPANINGSVERKSAMHET KRÄVER GRUNDLAGSÄNDRING

- **År 2008 klubbade Sveriges riksdag igenom FRA-lagen som ger Försvarets Radioanstalt (FRA) möjlighet att avlyssna alla telefonsamtal, sms och mejl som passerar rikets gränser**. Det handlar om miljoner och åter miljoner meddelanden; även samtal med en svensk sändare och svensk mottagare passerar rent tekniskt ofta gränsen.

- En betydande del av Rysslands kommunikation löper genom Sverige (se bild ovan) och Sverige har sedan 2011 delat underrättelseuppgifter med NSA (The National Security Agency). NSA är USA:s försvarsministeriums underrättelsetjänst. År 2013 visade dokument som Edward Snowden avslöjade att Sverige hade försett NSA med en unik samling kommunikationsupplysningar om högprioriterade ryska mål; ledarskap, inrikespolitik, internationell politik, energifrågor.

- Norges underrättelsetjänst (NIS) har även samarbetat med NSA. I december 2013 rapporterade Norska Dagbladet att **Norge förmedlar tiotals miljoner meddelanden till NSA i månaden – i fokus ligger särskilt Rysslands politiker, militära och energirelaterade ämen.**

- **I oktober 2016 föreslog en arbetsgrupp tillsatt av Finlands justitieministerium tilläggsbefogenheter för underrättelseverksamheten.** Arbetsgruppens förslag skulle möjliggöra inhämtande av sekretesskyddade meddelanden i syfte att skydda den nationella säkerheten. Dylika spanings-/underrättelsemetoder kunde användas då det rör sig om terrorism, våldsinriktad radikalisering eller utländska underrättelsetjänsters verksamhet. Förslaget kräver en ändring av grundlagen (se nedan). Grundlagsändringarna skulle ge Skyddspolisen och Försvarsmakten rätt att ägna sig åt signalspaning.

- **I april 2017** berättades i Hufvudstadsbladet att **generalmajor Harri Ohra-aho, underrättelsechef vid Huvudstaben, hoppas att det inte dröjer länge förrän försvarsmakten får de nya redskapen i sin verktygslåda.** En stor del av den militära ordergivningen sker i dag via internet och genom att övervaka datatrafik kunde försvarsmakten i förväg få kännedom om truppförflyttningar i Finlands närområden och inhämta information om vad trupperna har för avsikt att göra. Ohra-aho menar att Finlands geografiska läge gör landet till en särskilt fördelaktig plats för signalspaning i syfte att uppdaga militära hot.

- **I september 2017** berättades i Hufvudstadsbladet, att **riksdagsgrupperna hade mötts** på inbjudan av Centerns riksdagsgrupps ordförande, Antti Kaikkonen**, för att kartlägga om det vore möjligt att göra en ovanlig grundlagsändring, det vill säga godkänna den nya spaningslagen/underrättelselagen i brådskande ordning. Att ändra grundlagen i brådskande ordning är synnerligen exceptionellt** och kan göras om den i riksdagen förklaras brådskande med 5/6 majoritet. Efter det kan lagen godkännas med 2/3 majoritet. **Vanlig ordning** innebär en omrösning med enkel majoritet i den nuvarande riksdagen samt 2/3 majoritet efter följande riksdagsval. Då skulle lagarna träda i kraft först efter nästa riksdagsval.
  Den brådskande ordningen ger anledning till förundran eftersom nästa riksdag hålles i april 2019, det vill säga om endast ett och ett halvt år.

CYBERKRIG INNEBÄR ”KRIGFÖRING” I CYBERRYMDEN

- Krig i cyberrymden innebär att **krig förs på datorer i datanätverk, de förs inte ”på riktigt”.** Attackerarna kan representera organiserad brottslighet, konkurrerande företag eller till och med statliga aktörer. Krig i cyberrymden håller på att bli en ny front vid sidan av mark-, sjö- och luftstrider och cyberattacker kan utgöra en del av ”traditionell” krigföring. Då skickas till exempel datavirus till fiendens datanätverk för att förorsaka skada eller användas i spionagesyfte

- **År 2009** fattade man i USA beslut om att inrätta en ny myndighet, **United States Cyber Command** (**USCYBERCOM**). Den uppnådde full beredskap i oktober 2010. USCYBERCOM planerar, koordinerar och leder försvarsministeriets nätverks användning och försvar. Uppgiften är att garantera handlingsfriheten i cyberrymden för USA och dess allierade samt att försvara den mot fiender.

- **År 2009 förkastade USA ett förslag från Ryssland om att vidta åtgärder beträffande cyberrymdens ”krigföring” genom att förhandla fram ett liknande avtal som avtalen om kemiska och biologiska vapen.** USA:s agerande ledde till att krigsfältet nu är helt öppet vilket endast kan leda till en cyberupprustning som kan medföra aldrig tidigare upplevda farliga följder.

- **Många anser att Östersjön utgör en av de viktigaste scenerna för de nya cyberkrigen.**

KRIGSMASKINERIET OCH ATOMINDUSTRIN FÖRORENAR

NÅGRA EXEMPEL PÅ MILJÖPROBLEM FÖRORSAKADE AV MILITÄREN

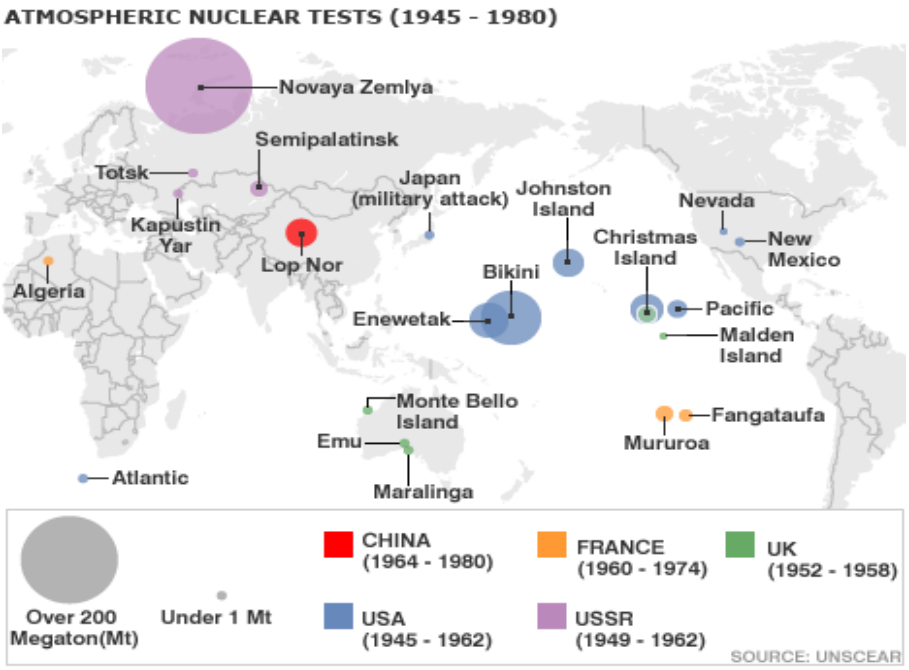

- **Hufvudstadsbladet 24.1.2016 – Spåren efter oss blir bestånde**

  ✓ *”Sedan atombomberna på 1940-talet har kärnsprängningar orsakat radioaktivt nedfall som kommer att synas i berggrunden i minst 100.000 år. Detta är det tydligaste spår människan lämnat efter sig, säger geologerna.”*

- **Newsweek 17.7.2014 ”USA:s försvarsministerium hör till de värsta förorenarna i världen”**

  ✓ USA:s försvarsministerium är en av världens värsta förorenare. I jämförelse därmed är vilken korporations fotspår som helst dvärglikt. Föroreningarna omfattar 4.127 platser och täcker 19 miljoner tunnland amerikansk jord. År 2014 berättade Maureen Sullivanin, f.d. chef för Pentagons miljöprogram, för tidningen Newsweek att hennes kontor enbart i USA omhändertog 39.000 kontaminerade områden (19 million acres).

  ✓ *“Nästan varje militärområde är allvarligt kontaminerat”,* säger John D Dingell, snart pensionerad kongressmedlem från Michigan. Han tjänstgjorde i andra världskriget. De utgör ett slags toxisk skärgård som sträcker sig genom landet från flygvapnets bas McClellan i Sacramento i närheten av Kalifornien, där man hittade radioaktivt avfall, till militärreservatet i Massachusetts på Cape Cod som är förgiftat av sprängämnen och av perklorat som är en raketbränslekomponent och en av Pentagons största förorenare.

- ✓ Dessutom har **USA, som har utfört fler atomvapentester än alla andra atomvapenländer tillsamman, radioaktivt förorenat** många öar i Stilla havet. Även i sydvästra USA gjordes flera atombombstester som kontaminerade vidsträckta landområden och urgruvsindustrin har förorenat bl.a. många Navajo-reservat.

- ✓ Det färskaste skräckexemplet utgör **Irak kriget** (2003), som förorsakade vidsträckt ökenspridning och lamslog en avsevärd del av jordbruket. **Utarmat uran** (Depleted Uranium = DU), **som användes av USA,** förorsakade **en enorm miljöbörda för irakierna.** Bland både irakier och soldater som deltog i kriget har det förekommit olika former av cancer och andra sjukdomar. Irak kriget förorsakade även väldiga CO2 utsläpp (se nedan).

- **Irak kriget (inleddes 2003) förorsakade enligt "Oil Change International" rapporten 141 miljoner ton koldioxidutsläpp under de 4 första åren**.

  - ✓ Detta översteg 139 länders utsläpp under den tidsperioden, eller motsvarade att USA:s trafik skulle ha drabbats av 25 miljoner extra bilar.
  - ✓ Enligt rapporten kunde de pengar som USA använde på Irak kriget täcka hela världens investeringar i förnybar energi, som behövs för att stoppa den globala uppvärmningen innan år 2030.

- **The Guardian 14.12.2015 - Pentagon kan förlora sin befrielse från Paris-klimatavtalet**

  - ✓ **Världens krigsmakter – inklusive USA:s armé – får inte längre automatiskt åtnjuta befrielse från att inkludera sina koldioxidutsläpp i de nationella utsläppsmålsättningarna.**
  - ✓ **USA:s armé anses i allmänhet vara den största institutionella råoljeförbrukaren**, men på grund av befrielsen från utsläppsrapportering är det svårt att veta om det stämmer.

- **Yle nyheter 1.6.2017 - USA drar sig ur det klimatavtal som undertecknades i Paris 2015.**

  - ✓ Vid en presskonferens meddelade USA:s president Donald Trump att avtalet är mycket orättvist mot USA, vilket gynnar andra länder. Han konstaterade dock att USA kan tänka sig att gå med i Parisavtalet igen, eller i ett annat avtal, förutsatt att villkoren är de rätta.

- **The Moscow Times 6.11.2013 - "Två ryska städer i Top 10 listan över mest förorenade platser i världen"**

  - ✓ **Dzerzjinsk** där det under Sovjettiden producerades **kemiska vapen**. 300.000 ton kontaminerat material från vapenproduktionen dumpades enligt Green Cross på området under åren 1930 – 1998. **Cirka 190 olika kemikalier förgiftar marken och grundvattnet.**

- ✓ **Karatjajsjön** är en liten sjö vid södra Uralbergen inom Tjeljabinsk området. I närheten av sjön ligger atomindustrianläggningen Majak, där det har producerats radioaktivt plutonium för atomvapen sedan 1940-talet. **Sjön har använts som dumpningsplats för atomindustrins radioaktiva avfall. Platsen har i ett flertal artiklar och rapporter beskrivits som världens mest förorenade plats.**

- **The Guardian 2.7.2017 - ” Russia begins cleaning up the Soviets' top-secret nuclear waste dump”**

  - ✓ **Viken Andreeva på Kolahalvön** är en lagringsplats för flytande och fast radioakivt avfall från atomkraftsdrivna ubåtar och isbrytare samt för både nytt och använt kärnbränsle. Enligt sakkunniga finns på området världens största lager av använt kärnbränsle. Lagren är i synnerligen dåligt skick.
  - ✓ Så här säger **Alexander Nikitin**, före detta rysk marinofficer och numera aktiv inom miljörörelsen*: **”Jag har besökt nästan alla länder i världen som använder sig av atomkraft, men jag har aldrig sett något lika förfärligt.”***
  - ✓ Området fungerade under Sovjettiden som krgisflottans tekniska kustbas som grundades på 1960-talet.

- **Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling** (EBRD) har sedan år 2003 samlat in medel från västländerna (165 miljooner euro) för att städa upp i området på Kolahalvön. 13 länder har bidragit till projektet.
  - ✓ Den första fartygslasten radioaktivt avfall fördes i juni 2017 till Murmansk. Därifrån transporteras det med tåg till upparbetningsanläggningen Majak i Tjeljabinsk-området invid Uralbergen.

- **Miljöproblem i de baltiska länderna och Öst-Europa vid militärbaser från sovjettiden**

  - ✓ I alla baltiska länder och före detta Warszawa-pakts länder i Öst-Europa *(Bulgarien, Polen, Rumänien, Tjeckien, Ungern, Öst-Tyskland)* har den militära verksamheten, såsom annanstans i världen, lämnat efter sig olika miljöproblem; odefinierbart avfall, kontaminerade landområden och vattendrag, dumpningsområden, ofantliga mängder betong m.m.
  - ✓ Vid många militärbaser lagrades atomvapenmissiler, byggdes avfyrningsramper, bunkrar, underjordiska tunnlar och bostadsområden. Av säkerhetsskäl kan de flesta övergivna militärbaser idag endast beskådas utifrån.

- **I världen har olika länder över 1.000 militärbaser av olika storlek på ett annat lands område.**

  - ✓ **USA-trupper** och annan militär personal finns i cirka 160 länder/områden. Tyskland, Italien, Japan och Korea är det största värdländerna
    Stor-Britannien verkar bl.a. i södra Atlantområdet och på Medelhavsområdet.
    Frankrike verkar i södra Stilla havsområdet och i Afrika.
    Även **Nato och EUFOR** har baser till stöd för sina operationer.

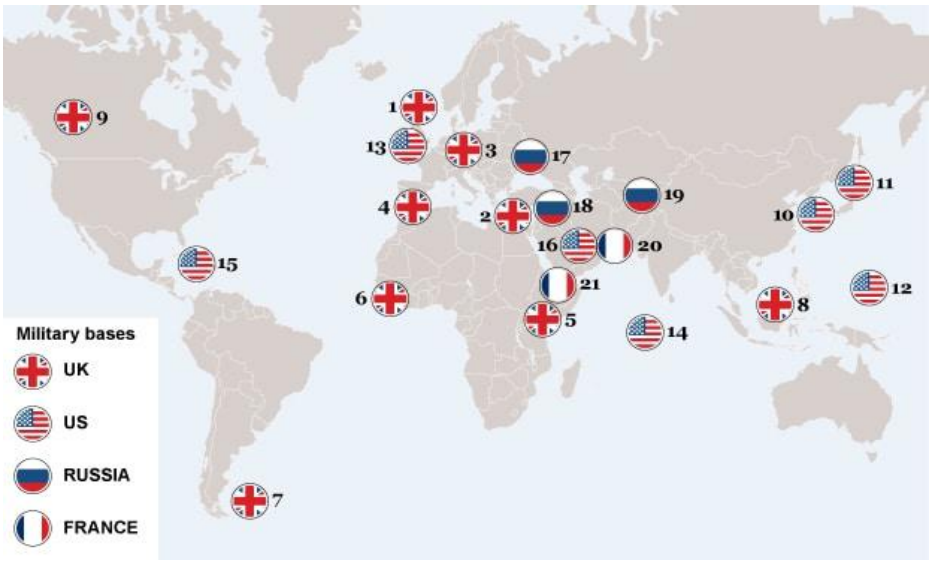

The Telegraph- ***the world's major military bases*** *– 2013*

- ✓ **Ryssland** är militärt närvarande i 10 länder: Abkhazia, Armenien, Vitryssland, Vietnam, Kazakstan, Kirgizistan, Transnistrien (inte erkänd), Syrien, Tadzjikistan och Sydossetien.
  Ryssland invaderade vintern 2014 den ukrainska Krim-halvön. Rysk militär finns på ett eller annat sätt närvarande i östra Ukraina (Luhansk, Donetsk).

- ✓ **På militärbaserna lagras farliga förorenande ämnen** såsom nervgas, utarmat uran (depleted uranium = DU), oexploderade minor och granater. Om lagringen är bristfällig läcker kemikalierna ut i marken och grundvattnet och förorsakar människorna och miljön i området stora skador.
  Runt om i världenhar militärbaserna **förorsakat stora skador på miljön**; giftiga utsläpp, olyckor och i en del fall avsiktligt utförda dumpningar av giftiga ämnen på land, i hav, sjöar och andra vattendrag. Till exempel vid USA:s militärbas Thule på Grönland har det dumpats hundratals barrel avfall som har förorsakat höga PCB- och radioaktiva värden .

- ✓ Militärbaser både i hemlandet och utomlands förorsakar även **skadliga och skrämmande bullerstörningar.**

- ✓ I januari 2018 hålls **en stor konferens vid universitetet i Baltimore om USA:s militärbaser i Europa, Syd-Amerika, Asien-Stilla havet, Mellanöstern och Afrika** (Conference on U.S. Foreign Military Bases)**.** Den anordnas av 13 av de mest prominenta freds- och rättviseorganisationerna i USA.
  Ett flertal paneldiskussioner med nationella och internationella experter skall behandla militärbasernas ekonomiska, politiska, miljö- och hälsokostnader och effekter.

- **Militärövningar och produktion av allt som krigsmaskineriet behöver kräver naturresurser och förorsakar bl.a. stora koldioxidutsläp.**

  - ✓ **Bränsleförbrukningen för en 10 minuters flygning för till exempel ett amerikanskt F-4 Phantom Fighter krigsflygplan** motsvarar det bränsle som en genomsnittlig amerikansk bilförare använder under ett år.

  - ✓ **Aurora 17 utgör ett sorgligt exempel på miljöansvaret för militära övningar.**
    På grund av påtryckningar från media och från grupper oroliga för miljöpåverkningarna beställdes för Aurora 17 en miljöanalys från konsultfirman Ramböll.
    Analysen krympte till en *"presentation"* där det finns sammanställningar av miljölagstiftning och skyddsåtgärder. Kalkyler saknas. I miljöpresentationen sägs det: ***"...Det är inte möjligt att bedöma vilken miljöpåverkan övninger ger upphov till, varken lokalt eller nationellt..."***
    Gotlands Tidningar uppger att enbart för den gotländska delen upphandlades 400.000 liter flygbränsle, 122.000 liter fordonsdiesel och 9.200 liter motorbensin, och det är konventionella fossila bränslen som Försvarets (Sverige) materielverk upphandlat.

  - ✓ **För produktion av allt som krigsmaskineriet behöver går det åt enorma mängder energi och sinande naturresurser**, vars utvinnande ofta förorsakar allvarliga miljöproblem.

  - ✓ Det har även konstaterats att **flottans verksamhet förorsakar skador på den marina ekologin** för att inte tala om sänkta fartyg från krigstiden och med avsikt dumpade mililtära problemfartyg.

I HELA EUROPA OCH VID ÖSTERSJÖKUSTEN MED NÄROMRÅDEN LIGGER ATOMKRAFTVERK OCH ATOMINDUSTRIANLÄGGNINGAR - INGET KRIG I EUROPA KAN BLI NÅGOT ANNAT ÄN ETT ATOMKRIG

- **Atomvapnen som finns utplacerade i Europa, samt det täta nätverket av atomkraftverk, lager för radioaktivt avfall, kylbassänger för högaktivt utbränt reaktorbränsle, olika upparbetningsanläggningar och bränslefabriker samt övriga atomindustriella anläggningar** innebär att ett krig i Europa högst sannolikt inte kan bli annat än ett atomkrig. Alla s.k. förbud mot flygning över atomkraftverk och andra atomindustri-anläggningar förvandlas till lösa löften i en krigssituation – för att inte tala om oavsiktliga olyckor eller felbedömningar i samband med krigsövningar och krig.

Nuclear Power Plants in the Baltic & Barents Region
Kola
FINLAND
Bothnian Bay
Hanhikivi-1
Olkiluoto
Lovisa
Bothnian Sea
Forsmark
Leningrad
NORWAY
Gulf of Finland
Ringhals
Oskarshamn
ESTONIA
Leningrad 2
Skagerrak
Baltic proper
RUSSIA
Gulf of Riga
DENMARK
SWEDEN
LATVIA
Kattegat
Barsebaek
Ignalina
Danish Straits
LITHUANIA
Baltic
Greifswald
POLAND
Belarus
BELARUS
FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY
Status of NPP reactors
operable
adopted the political decision
under construction
stopped or decommissioned
prolonged
conserved

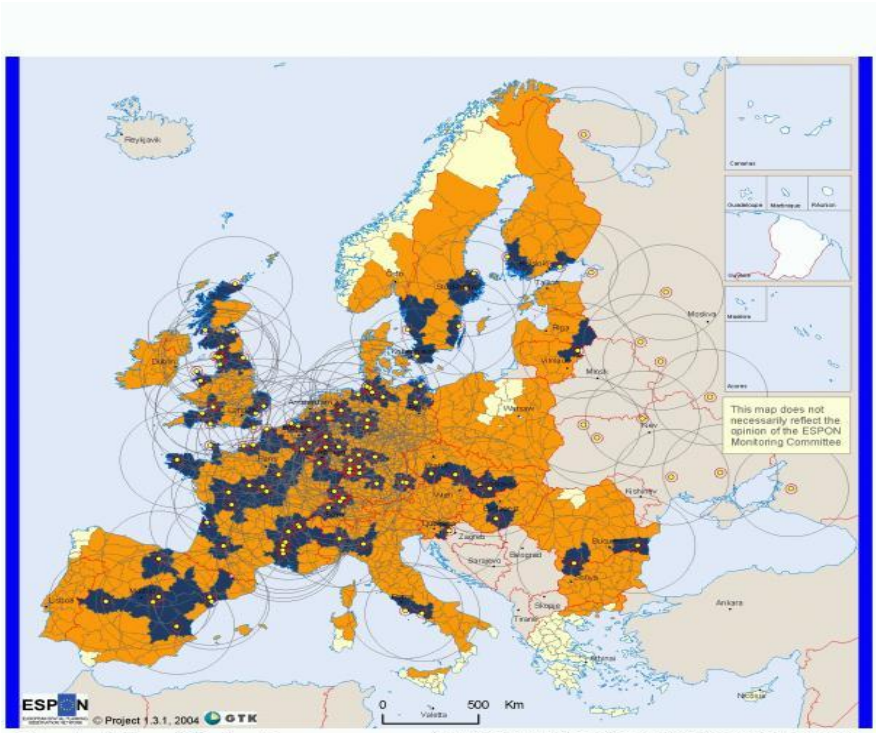
This map does not necessarily reflect the opinion of the ESPON Monitoring Committee
ESPON
© Project 1.3.1, 2004 GTK
0 500 Km
The potential hazard of radioactive contamination on NUTS 3 level
Origin of the data: © EuroGeographics Association for the administrative boundaries
Nuclear Power Plant © Nuke Data Base System, Ljubljana, Slovenia
Eurostat GISCO
Source: ESPON Data Base
Nuclear power plant
Area to be evacuated (radius 30km)
Area with a possible severe caesium 137 contamination (radius 300km)
Distance of a nuclear power plant
Areas outside 300 km radius
>30 km and <300 km (indirectly affected areas)
<30 km (directly affected areas)
No data
Non ESPON space
The potential hazard of radioactive contamination in case of a nuclear fallout (based on experiences made after the Chernobyl accident in 1986).

- **Finland har 4 atomkraftverksreaktorer i drift**; Lovisa 1 och 2, Olkiluoto 1 och 2. Dessutom håller världens största reaaktor **OL 3 (1.600 MW)** på att färdigställas och skall tas i bruk 2018. **I Pyhäjoki** planerar Fennovoima att bygga en rysk reaktor beställd från företaget Rosatom som grundades av Vlamdimir Putin år 2007 och som tillverkar både atomkraftverk och atombomber. Bygglov förväntas bli godkänt år 2019. Byggarbeten har redan inletts i området som även skall förses med en stor hamn.
    - ✓ I Finland **slutförvaras det låg- och mellanaktiva avfall** som atomkraftverken ger upphov till i utrymmen som byggts i berggrunden på atomkraftverksområdena.
    - ✓ Atomkraftverkens **hög-aktiva avfall** (utbränt reaktorbränsle) förvaras tillsvidare i vattenbassänger i samband med atomkraftverken.
    - ✓ I Olkiluoto **håller världens första slutförvar, Onkalo**, för högaktivt atomavfall på att färdigställas. Planerna är att slutförvaret skall tas i bruk kring år 2020.

- **Sverige har totalt 8 reaktorer i drift. På östkusten 4 reaktorer ;** 3 i Forsmark, 1 i Oskarshamn. **På västkusten finns 4 Ringhals reaktorer.**
    - ✓ Två reaktorer i Oskarshamn har tagits ur bruk på senare år. I Ringhals skall 2 av fyra reaktorer avvecklas 2019 – 2020.
      Redan år 1999 respektive 2005 stängdes, tack vare en starkt medborgarrörelse i Danmark, de 2 reaktorerna i Barsebäck, på synhåll från Köpenhamn.
    - ✓ Slutförvaret (SFR) för **det låg- och mellanaktiva avfallet** från Sveriges atomkraftverk ligger i Forsmark.
    - ✓ **Det hög-aktiva avfallet lagras i** Clab-centrallagret i Oskarshamn.
    - ✓ **Ett slutförvar av samma typ som finska Onkalo för högaktivt avfall planeras i Forsmark**. En omfattande miljöprövning har pågått i olika instanser i 6 år och förväntas pågå ännu några år. Projektet har mött stark kritik från olika håll.
    - ✓ Dessutom finns i Sverige några andra atomindustrianläggningar; bl.a. **Westinghouse bränslefabrik** (Västerås) samt **Studsvik** (Nyköping) som förmedlar tjänster för alla skeden i kärnbränslecykeln.

- **I Ryssland finns i Sosnovy Bor militärområde** (cirka 90 km från Kotka) **4 reaktor i drift, 2 reaktorer under byggnad** (en tas i bruk 2018), 2 reaktorer under planering.
  Dessutom finns på området:
    - ✓ Ett **mellanlager för låg- och mellanaktivt avfall**. Den statliga operatören för radioaktivt avfall ville bygga Rysslands första slutförvar för låg- och mellanaktivt avfall i Sosnovy Bor men på grund av det stora motståndet bland olika medborgarorganisationer lades planerna på is. Det finns även planer på att föra detta avfall till Murmansk. Det skulle innebära att en väldig mängd avfall: **150.000 - 400.000 m3** måste transporteras cirka 1.500 km från Finska vikens sydkust till Ishavet. Slutförvarsfrågan är alltså ännu öppen.

- ✓ **TSSFNF** (Temporary Storage for Spent Nuclear Fuel) är ett **mellanlager för högaktivt avfall där det för tillfället lagras cirka 40.000 använda bränslestavar = 5.000 ton utbränt kärnbränsle** (mängden motsvarar 24 RBMK-1000 reaktorer). Rosatom har inlett transporterna av lagrat högaktivt avfall från Sosnovy Bor, genom St.Petersburg och tvärs över Ryssland 3.700 km, till den stängda staden **Krasnojarsk i norra Sibirien.** Transporterna förväntas vara slutförda är 2030.

- ✓ **A.P. Alexandrov Research Institute of Technology (NITI) där man testar och bygger reaktorer för atomubåtar.** Vid anläggningen är 3 atomubåtsreaktorer i bruk periodvis.

- ✓ **Ecomet-S,** en upparbetningsanläggning för radioaktivt avfall.

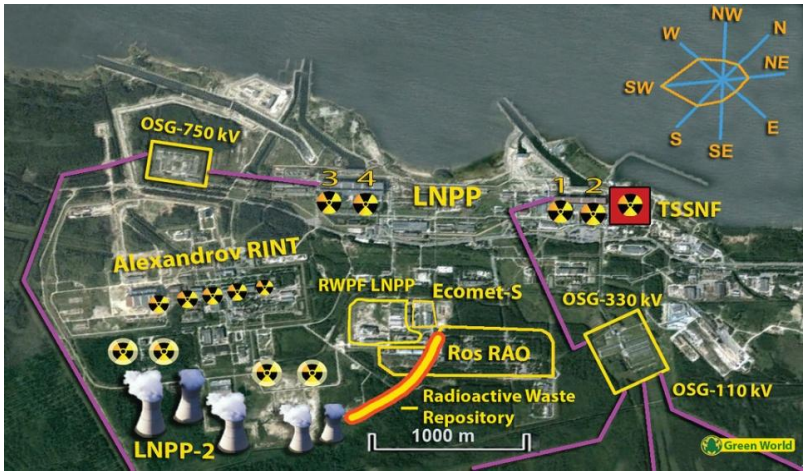

Sosnovy Bor atomindustrikomplex
http://greenworld.org.ru/sites/default/greenfiles/nash_bereg_2013_ang.pdf

- **I Vitryssland** är en rysk Rosatom reaktor under byggnad i Ostrovets invid Litauens gräns, cirka 50 km österut från Vilnius. Enligt planerna skall den tas i bruk år 2018.

- **I Polen** planerar man att bygga landets första reaktor vid Östersjön. Polens regering underhandlar med China General Nuclear Power Group (CGN).

ATOMKRAFTVERK FÖRORSAKAR UNDER ”NORMALDRIFT” OLIKA UTSLÄPP SKADLIGA FÖR MÄNNISKA OCH MILJÖ

- I atomkraftverk uppstår via kärnklyvningen (fissionen) otaliga olika radionuklider. Största delen stannan kvar i själva bränslet och i bränslestavarnas skyddsrör. **En liten mängd radioaktivitet förekommer dock i det kylvatten som pumpas ut i vattendragen.**

- **Via ventilationen släpps små mängder ädelgaser, farliga för människa och miljö, ut i miljön,** till exempel tritium, kol 14, radioaktivt jod.

- **Det använda kylvattnet** som pumpas ut i havet och andra vattendrag från atomkraftverken **uppvärmer skadligt vattnet i omgivningen.**

- **Atomkraftverkens ”normalutsläpp”, Journal of Environmental Radioactivity, Volume 133, juli 2014:**
  “*Det har gjorts 60 epidemiologiska undersökningar beträffande cancer hos barn i närheten av atomkraftverk: de flesta uppvisar leukemiförekomst.”*

- **Atomkraften är inte CO2-neutral.**
  Kraftverken förorsakar inte under driften stora koldioxidutsläpp, men hela livscykeln uppvisar betydande utsläpp; urangruvdriften och uranhanteringen, tillverkningen av bränslestavar, byggandet av atomkraftverk och nedmonteringen, byggandet av avfallslager, slutlagringen samt alla de transporter som sker i samband med de olika verksamheterna.

ÖSTERSJÖN – ETT FÖRORENAT HAV

ÖSTERSJÖN, VÅRT SÅRBARA INNANHAV – ETT AV VÄRLDENS MEST TRAFIKERADE OCH FÖRORENADE HAV

- **Den kraftigt ökande militära verksamheten** och det omfattande slöseri med naturresurser som verksamheten ger upphov till utgör ett allvarligt hot mot Östersjön och människorna som lever i området.

- **De atomkraftverk** – med alla sina kylbassänger för bränslestavarna, sina hamnar och sina slutförvar för olika slags radioaktivt avfall - som är i bruk invid Östersjöns kuster **utgör allvarliga hot mot människa och miljö.** För att inte tala om OL 3 atomkraftverket, världens största reaktor på 1.600 MW, som skall tas i bruk år 2018 i Eurajoki, och det atomkraftverk som Fennovoima/Rosatom planerar, och delvis redan bygger, invid Bottenvikens sköra norra kust.
  Även det storskaliga Sosnovy Bor atomindustrikomplexet utgör en potentiell fara för Östersjön.

- **Östersjön, världens radioaktivaste hav – Yle-nyheter 28.3.2011**

  - ✓ Östersjöns höga cesium-137 halter beror till största delen på nedfallet från **Tjernobyl.** Enligt Tarja K. Ikäheimonen, chef vid Strålsäkerhetscentralen (STUK) inverkar även ännu atomvapentestsprängningarna som gjordes under kalla kriget.
  - ✓ Strålningen stannar kvar i havet eftersom Östersjön är ett grunt hav där vattnet byts ut långsamt, i motsats till i de stora världshaven. Atomkraftverkens inverkan på radioaktiviteten i Östersjön är liten.

- **Östersjön är fortfarande världens radioaktivaste hav - Hufvudstadsbladet 25.5.2015**

  - ✓ Uträkningar visar att radioaktiviteten i Östersjön kommer att sjunka till den nivå som rådde innan Tjernobyl under 2020-talet.

- **Sverige och före detta Sovjetunionen har dumpat radioaktivt avfall i Östersjön, IAEA – TECDO – 1105, Inventory of radioactive waste disposal at sea, August 1999:**

  - ✓ **Sverige** (s 48): 2 gånger år 1959 och 1961 i området mellan Gotland och Sveriges fastland, norr om Gotland.
  - ✓ **F.d. Sovjetunionen** (s 77): 2 gånger år 1959 och 1960.

- **The Economist 21.11.2013: Den tickande tidsinsställda bomben på Östersjöns botten** (The ticking time-bomb at the bottom of the Baltic Sea):

  - ✓ *" Enligt ett avtal som gjordes vid Potsdam konferensen 1945, dumpande Stor-Britannien och Sovjetunionen cirka 65.000 ton tyska kemiska vapen i Östersjön 1947-48… En del vetenskapsmän kallar det en "tickande tidsinställd bomb".*

- **VOXeurop 26.3.2013: Baltikum:**

  - ✓ *"Tusentals ton kemikalier dumpade i Östersjön efter II världskriget utgör dödligt hot för människa och miljö.* ***2009 fick svenskarna en chock då en TV dokumentär avslöjade att Sovjetunionen dumpade kemiska vapen i Östersjön ännu år 1992."***

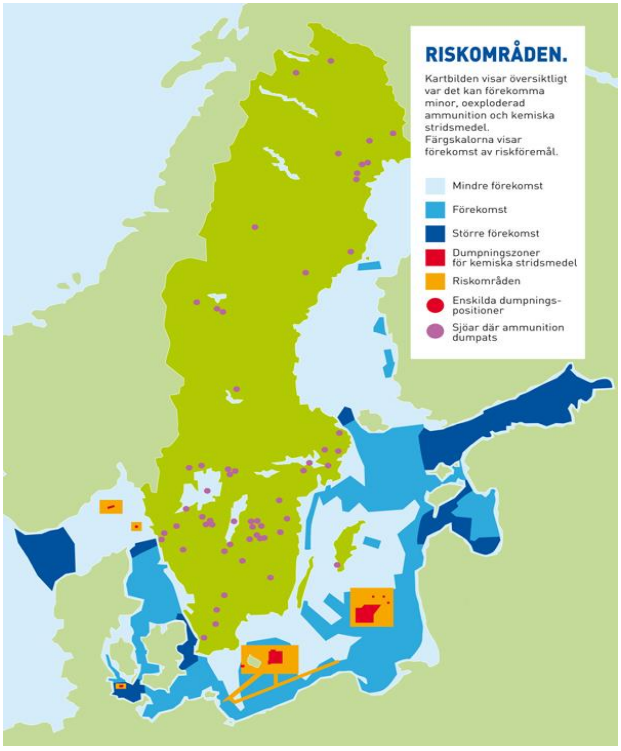

Svenska kustbevakningen

Riskområden

november 2015

- **Klimatförändringen och övergödningen i Östersjön**

  - ✓ **Östersjöns övergödning** har utgjort ett stort bekymmer i årtionden. **Vidsträckta algblomningar och minskning i artmångfalden** utgör följder av människornas verksamhet vid Östersjöns kust. Enorma mängder näringsämnen har drabbat havet.

  - ✓ **Klimatförändringen, som även krigsmaskineriets hela verksamhet avsevärt bidrar till, kan även inverka på Östersjön på olika sätt.** Man kan uppskatta klimatförändringens följder på basen av Östersjöns temperatur, vinteris samt förändringarna i salthalten. Undersökningar visar att temperaturen har stigit ända sedan 1990-talet både på ytan och i de djupare vattenlagren. Salthalten har varierat men den har inte sjunkit märkbart. Storleken på istäcket och isperiodens längd har varierat mycket årligen. Temperaturen, istäcket och salthalten påverkar alla varandra, och i det långa loppet kan klimatförändringen indirekt inverka bl.a. på saltvattenspulserna, syreminskningen samt organismsamhällena.

- **Östersjö-staternas finansiella resurser bör användas för att rädda Östersjön – inte ödelägga den totalt.**

HUR OMVANDLAS ÖSTERSJÖN TILL ETT FREDENS HAV?

FÖRMÅGA ATT LEVA SOM RYSSLANDS GRANNE, UPPRÄTTHÅLLA FREDLIG SAMVARO, VISA RESPEKT FÖR VARANDRA – EN STOR UTMANING FÖR FINLAND, DE NORDISKA LÄNDERNA OCH HELA ÖSTERJÖOMRÅDET

- **Under Sovjettiden definierades Finland som ett ”välvilligt inställt land”.** Finland lyckades uppnå sin målsättning, nämligen att hålla sig utanför stormakternas konflikter och uppfylla det som skrevs in i avtalet från år 1948 (YYA-sopimus) om vänskap, samarbete och ömsesidigt bistånd. **På detta byggdes i stor utsträckning Finlands neutralitetspolitik.** Moskva godkände den inte helt, men Finland hittade ändå sin plats bland de andra neutrala och alliansfria länderna i Europa.
  Att upprätthålla dialogen med Ryssland, och inte ytterligare bidra till en militarisering som katastrofalt ökar spänningarna mellan öst och väst, är viktigt inte bara för Finland utan för hela Östersjöområdet och för världsfreden.

- **John. F. Kennedys tal vid American University i Washington 10.6.1963 utgör en vidsynt vägledning för arbetet för fred. Talet hölls vid en tidpunkt då Ryssland och USA – precis såsom i dagens läge – hade tillräckligt med atomvapen som snabbt kunde avfyras och förstöra jorden flera gånger om.** Men då, år 1963, var det endast dessa två länder som hade atomvapen - inte 9 länder som idag - och det fanns betydligt färre atomkraftverk i världen än idag. Då producerades det inte heller ”mycket mindre” atomvapen som anses vara användbarare.

  - ✓ Kennedy beskrev freden som ***”Det viktigaste temat i världen”.***

- ✓ I motsats till många andra tidigare presidenter i USA och dagens två stora politiska partier tog Kennedy avstånd från idén om ***"Pax Americana som påtvingas världen med amerikanska krigsvapen"***. Han talade om ***" ...inte bara fred för amerikanerna utan fred för alla män och kvinnor - inte bara fred i vår tid utan fred för all tid"***

- ✓ Kennedy talade om vår egen inställning till fred. *"Alltför många av oss tycker att det är omöjligt. Alltför många tycker att det är overkligt. Men det är en farlig, defaitistisk tro.Den leder till slutsatsen att krig är oundvikligt - att mänskligheten är dömd - att vi är gripna av krafter som vi inte kan kontrollera. Vi skall inte acceptera en sådan syn.* ***Våra problem är skapade av människan - därför kan de lösas av människan...*** *Det finns inte endast en enkel nyckel till denna fred - ingen grandios eller magisk formel som kan antas av en eller två makter. Äkta fred måste vara en produkt av många nationer, summan av många handlingar. Den måste vara dynamisk, inte statisk, föränderlig för att möta varje ny generations utmaningar.* ***Ty fred är en process*** *- ett sätt att lösa problem... En sådan fred kommer fortfarande att innebära stridigheter och motstridiga intressen, såsom inom familjer och nationer. Världsfred, såsom samhällsfred, kräver inte att var och en älskar sin granne - det kräver bara att vi lever tillsammans i ömsesidig tolerans och låter våra tvister få en rättvis och fredlig lösning..."*

- ✓ **Kennedy återrvände många gånger till det kalla krigets meningslöshet,** som stämde då och som stämmer även idag: "***Om ett totalt krig bröt ut idag*** *- oavsett hur -skulle våra två länder vara primära mål. Det är ett ironiskt faktum att de två starkaste makterna är de två som mest hotas av förödelse.* ***Allt vi har byggt upp, allt vi har arbetat för, skulle förstöras under de första 24 timmarna.*** *Och även i det kalla kriget, vilket medför bördor och faror för så många nationer, inklusive vår nations närmaste allierade, bär våra två länder de tyngsta bördorna. Ty vi använder båda massiva penningssummor till vapen, pengar som hellre kunde användas för att bekämpa okunnighet, fattigdom och sjukdom.*

- ✓ **Beträffande båda stormakternas situation konstaterade Kennedy:** *"...Så låt oss inte vara blinda för våra olikheter - utan låt oss också rikta uppmärksamhet på våra gemensamma intressen och det sätt på vilka olikheterna kan lösas. Och om vi inte kan hitta en lösning för våra olikheter, låt oss åtmistone bidra till att trygga mångfalden i världen. För sist och slutligen, är vår mest grundläggande gemensamma länk att vi alla bor på denna lilla planet. Vi andas alla samma luft. Vi omhuldar allesamman våra barns framtid. Och vi är alla dödliga..."*

- **Utdrag ur Vladimir Putins tal vid Valdai klubbens konferens i Sotji i oktober 2014 , tema: Världsordningen: Nya regler eller spel utan regler?**

  - ✓ ***"Låt oss inte glömma historiens lärdomar då vi analyserar situationen idag. För det första, förändringar i världsordningen – och det är det fråga om i den rådande situationen – har alla lett till, om inte till krig eller sammandrabbning globalt, så åtminstone till en kedja av lokala häftiga konflikter.*** *För det andra, beträffande världspolitiken är det framförallt fråga om ekonomiskt ledarskap, om frågor som gäller krig och fred och om humanitära frågor, inkluderande mänskliga rättigheter...*

- ✓ ***Många av de mekanismer som upprätthåller världsordningens säkerhet skapades redan för en rätt lång tid sedan, bl.a. och framförallt genast efter andra världskriget.*** *Den här ordningens ståndaktighet baserade sig inte endast på maktbalans eller, och jag betonar även detta, endast på vinnarens rätt. Istället respekterade de som skapade den här ordningen varandra, de försökte inte utnyttja situationen till det yttersta utan eftersträvade dialog...*

- ✓ ***Jag är övertygad om att denna härskandets och balansens mekanism, som byggdes under de gångna årtiondena, tidvis med smärta, inte bör ha fått söndras.*** *Den bör under inga omständigheter ha fått söndras utan att upprätta något annat i stället. Då har vi inga andra redskap kvar än rå kraft. Den bör ha förnyats förståndigt, anpassats till den internationella ordningens nya realiteter...*

- ✓ ***Det kalla kriget är förbi. Men det avslutades inte med ett fredsavtal eller ett tydligt och transparent samförstånd om att hålla kvar gamla regler eller skapa nya.*** *Det uppstod en föreställning av att krigets vinnare utnyttjade situationen till sin fördel och formade världen enligt sina egna behov. Och om existerande internationella relationer, internationell rätt, och härskandets och balansens system inte passade ihop med målsättningen, så förklarades de vara värdelösa eller föråldrade, och man gjorde sig av med dem på en gång...*

- ✓ ***Då jag samtalade med USA:s och Europas ledare talade jag ständigt om nödvändigheten av samarbete för att avvärja den världsomfattande terrorismen.*** *Man kan inte kapitulera inför terrorhotet och det kan inte besegras med dubbla standarder. Vi uppnådde enighet, men vi var snabbt tillbaka på startpunkten...*

- ✓ ***Hurudan skulle den rättsliga, politiska och ekonomiska grunden kunna vara för en ny världsordning, en grund för stabilitet och säkerhet och som samtidigt skulle befrämja en sund konkurrens och inte ge utrymme åt nya monopol som förhindrar utvecklingen?*** *Ingen har väl ett färdigt recept för det. Det behövs långsiktigt och vittomfattande samarbete mellan regeringarna, världsekonomin och medborgarsamhällena. Just något sådant som denna tillställning...*

- ✓ *Jag är övertygad om att* ***ifall det finns vilja kan vi återupprätta de internationella systemens och de regionala institutionernas effektivitet.*** *Ingenting måste byggas upp från början, i synnerhet då de organisationer som grundades efter andra världskriget är rätt universala och fungerar även i dagens förhållanden...*

- ✓ *Att bygga en stabilare världsordning är förstås en svår uppgift. Det kräver tid och kraft.* ***Vi klarade av att skapa spelregler för samarbetet efter andra världskriget och uppnådde ett avtal på 1970-talet i Helsingfors. Vår gemensamma skyldighet är att under dessa nya rådande förhållanden utföra denna fundamentala uppgift...”***

- **Andra betydande inlägg vid Valdai klubbens konferens i Sotji i oktober 2014.**

  - ✓ Både **Österrikes före detta kansler Wolfgang Schüssel och Frankrikes före detta statsminister Dominique de Villepin framhävde i sina talturer att det är nödvändigt att återställa förtroendet till Ryssland.**

- ✓ **De Villepin** beskrev den nuvarande situationen som ***”en värld som gått sönder och reglerna har brutis ned”***. Han betonade att FN:s och Helsingfors slutdokumentets regler är avgörande för en fungerande värld.

- **OSSE (OSCE), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa**

  - ✓ Fram till december 1994 hette organisationen **Europeiska säkerhets-konferensen**(**ESK**). ESK bildades i början av 70-talet under det kalla kriget som ett forum för dialog mellan väst och öst. År 1994 fick organisationen namnet OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe), på svenska OSSE.

  - ✓ OSSE omfattar 57 deltagande stater och är världens största regionala säkerhetsorganisation med medlemmar runt hela jordklotet. Det är det enda säkerhetspolitiska samarbetsorgan där alla europeiska stater, liksom USA, Kanada och de centralasiatiska staterna, deltar på lika villkor.

  - ✓ OSSE är i dag en organisation med fokus på konfliktförebyggande, krishantering och demokratiutveckling i fält.
    Organisationen arbetar med säkerhetsfrågor i ett brett perspektiv. Verksamheten utgår ifrån ett allomfattande säkerhetsbegrepp som innefattar den militärpolitiska dimensionen, den mänskliga dimensionen (demokrati och mänskliga rättigheter) samt dimensionen för ekonomi och miljö.
    Uppgifterna är vittomfattande och inkluderar allt från övervakning av de mänskliga rättigheterna till valobservationer, polisutbildning, förebyggande av väpnade konflikter, nedrustning av konventionella vapen, begränsning av gränsöverskridande organiserad brottslighet och olika former av tyst diplomati.

  - ✓ Eftersom det kalla kriget har återvänt till Europa som ett resultat av Natos konfrontationspolitik bör fokus i säkerhetspolitiken - om vi vill undvika krig - förskjutas från konfrontationslogik till samarbetslogik. För det är OSSE ett utmärkt forum. **OSSE utgör en bred plattform för en inkluderande fredsprocess som motpol till NATOS konflikt- och spänningshöjande agerande. OSSE kan även bli en plattform för ökad handel mellan nationer.**

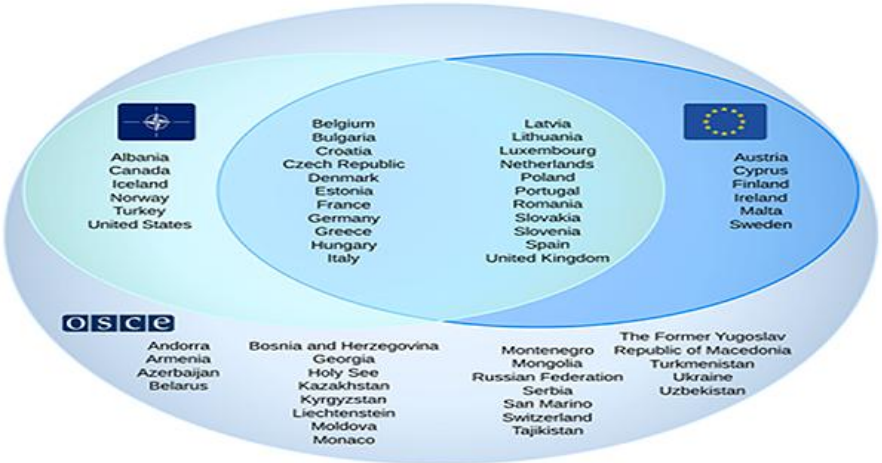

Bild: OSCE/OSSE – En inkluderande organisation med samarbetslogik

- **Utdrag ur artiklar i tidningen Frankfurter Allgemeine angående USA:s atomvapen i Tyskland**

  - ✓ **23.8.2017 i en artikel under rubriken: *”Schulz kräver att de amerikanska atomvapnen dras bort från Tyskland”,* citeras SPD-kanslerkandidaten Martin Schulz:**
    ”Typer som Donald Trump företräder en politik som tillåter all respektlöshet... Förringadet av hela folkgrupper och det målmedvetna förödmjukandet av enskilda personer är avsiktligt... Detta leder till råare fasoner inom politiken … Det kan inte vara så att Tyskland utan att kommentera eller göra något ser på hur Trumps önskade vapenupprustningsspiral utvecklas vidare... Nord-Korea konflikten visar tydligare än någonsin, att begränsandet av upprustningen, och särskilt atomvapennedrustningen, i högre grad än någonsin tidigare är nödvändig...”

- **30.8.2017 i en artikel under rubriken: *”Gabriel stöder Schulz initiativ om avlägsnandet av atomvapnen från Tyskland”* stöder utrikesminister Siegmar Gabriel (SPD) Schulz’s krav och hänvisar till INF-avtalet.**

  - ✓ **INF-avtalet** (Intermediate-Range Nuclear Forces Treaty), om medel- och kortdistansrobotar är ett avtal som ledde till avskaffandet av medeldistans, de s.k. euro-missilerna från Europa 1987–1991. Avtalet slöts mellan USA och Sovjetunionen 8. 12.1987 och det trädde i kraft i juni 1988.

  - ✓ Gabriel varnar för att USA:s misstankar att Ryssland har brutit mot avtalet snabbt kommer att leda till frågan om behovet av att Europa utvecklar egna atomvapenstrategier.

- **Maj-Britt Theorin - fiendebilder och några lösningar:**
  (välkänd fredsbefrämjare: ledde den svenska nedrustningskommissionen 1982-91, ordförande för FN:s expertkommission om atomvapen 1989-90, medlem i Canberra kommissionen för atomvapnens avskaffande 1995 -96 m.m.).

  - ✓ **Först måste man ställa frågan vad/vem är fienden?**
    - Vad/vem hotar vår säkerhet? Ett krigsangrepp? En ekologisk kollaps? En ekonomisk kollaps?
    - Vem är fienden? Ett land, en miljökatastrof, en kapitalistisk ekonomisk politik?
    - Hur skall vi försvara vår säkerhet? Det beror på svaren på frågorna!
  - ✓ ***”Krig föds i människornas sinnen och det är i människornas sinnen freden måste byggas”*** säger Unesco-stadgan.

  - ✓ **Vi måste använda diplomati, förebygga konflikter, sätta barnen i fokus, stoppa vapenhandeln, få in fler kvinnor i toppen för beslutsfattande om krig och fred, använda militära resurser för att rädda och återställa miljön, genomföra rättvis handel, bära ansvar för människor på flykt undan krig och förtryck, genomföra atomvapennedrustningen och ratificera konventionen om atomvapenförbud, förstärka FN och återge FN-stadgan respekt.**

- **Sven Hirdman, Sveriges f.d. ambassadör i Moskva, f.d. statssekreterare vid Sveriges försvarsministerium, föreslog vid en konferens i Helsingfors 2015, under rubriken *”Östersjöområdet har under de senaste åren omvandlats till ett högspänningsområde”,* ett flertal sätt att undvika att situationen eskalerar:**

  - ✓ ”*Det är väsentligt att* ***Sverige och Finland inte går med i Nato...***
  - ✓ ***Spänning och konflikt grundar sig på människornas känslor/sinnen*** *– på deras minnen om historiska oförrätter, på deras rädslor och fördomar beträffande utlänningar. För att övervinna dessa känslor måste säkerheten byggas upp nedifrån, från kontakter mellan människor, inte endast uppifrån via avtal mellan regeringar...*
  - ✓ *… I det så kallade Kalla Kriget 1 Wien avtalet beträffande CBM, dvs. om åtgärder som ökar förtroendet, finns det ett flertal förslag som borde presenteras igen, till exempel det som gäller krigsövningar. CFE 2; avtalet om konventionella styrkor i Europa, har aldrig trätt i kraft efter Sovjetunionens sönderfall. Detta innebär att* ***det finns ett slags lucka angående truppernas nivå i de baltiska staternas område samt i Polen. Detta bör ses över på nytt såsom även avtalen för Rysslands del. Detta gäller även förläggandet av Nato-trupper och materiel i de östeuropeiska länderna enligt Nato-Ryssland avtalet från år 1997...***
  - ✓ *… Ett annat allvarlig ämne beträffande vapenkontrolldiskussionen och vårt område gäller de* ***taktiska atomvapnen.*** *Sådana vapen finns stationerade i västra Ryssland samt i en del västeuropeiska länder. Det har ännu inte gjorts någon överenskommelse om en gräns för antalet vapen...*
  - ✓ *…* ***vänstadskonceptet*** *bör förnyas med regeringarnas stöd... man bör överväga att öka regeringarnas stöd till organisationer såsom Union of the Baltic Cities (*UBC är en sammanslutning av 107 städer runt Östersjön *) eller Östersjöstaternas subregionala samarbete* (BSSC = Baltic Sea States Sub-regional Cooperation)…”

- **Mayors for Peace – Borgmästare för fred – startpunkt för Östersjön som fredens hav**

  - ✓ Borgmästare för fred är en internationell organisation som grundades år 1982 på initiativ av Hiroshimas borgmästare Takeshi Araki. Målsättningen är att öka kunskapen om atomvapen hos allmänheten och att alla världens atomvapen år 2020 ska vara tagna ur funktion. 7.453 städer i 162 länder eller områden (oktober 2017) är medlemmar i Mayors for Peace – organisationen.

  - ✓ **I alla Östersjöländer finns städer som har undertecknat denna målsättning:**
    - Danmark (12)
    - Estland (4)
    - Finland (4, Helsingfors, Mariehamn, Varkaus, Nousiainen)
    - Lettland (5)
    - Litauen (14)
    - Norge (101)
    - Polen (8)
    - Ryssland (67 bl.a. St. Petersburg)
    - Sverige (26)
    - Tyskland (523)

EN ATOMVAPENFRI ZON; FINLAND OCH SVERIGE

- **Det finns 8 atomvapenfria zoner i världen. De täcker cirka hälften av jordens markyta.** De består av 119 länder och 18 andra territorium där det bor cirka 1,9 miljarder människor.

    1) År 1959 blev Antarktis en demilitariserad och atomvapenfri zon.
    2) År 2002 trädde det s.k. Tlatelolco-avtalet om en atomvapenfri zon som täcker Latin-Ameria, Karibien samt stora delar av Syd-Atlanten samt östra Stilla havet.
    3) År 1985 grundades en atomvapenfri zon från Latin-Amerika till Australilens västkust och Antarktisområdet, det s.k. Rarotonga-avtalet.
    4) År 1990 åstadkoms ett synnerligen speciellt avtal det s.k. 4 +2 –avtalet. Det andra världskrigets vinnarstater och de två dåvarande tyska staterna kom överens om att f.d. Öst-Tysklands område skulle vara atomvapenfritt obereonde av att det nuvarande Tyskland är medlem i atomvapenalliansen Nato.
    Det bör påpekas, att i det tidigare Väst-Tyskland finns cirka 20 amerikanska atombomber av typ B61 utplacerade.
    5) År 1995 avtalade 10 ASEAN-länder om att bilda en atomvapenfri zon. Den omfattar bl.a. Filippinerna, Indonesien, Thailand, Malesien, Vietnam, Kambodja.
    6) År 1996 blev Afrika en atomvapenfri zon på basen av det s.k. Pelindaba-avtalet.
    7) År 2002 blev Mongolien en atomvapenfri zon.
    8) År 2009 trädde Semipalatiska avtalet om en atomvapenfri zon, som omfattar Kazakstan, Turkmenistan, Tadzjikistan samt Kirgizistan, i kraft.
    9) Dessutom finns det olika avtal som omfattar mindre områden såsom de demilitariserade områdena Spetsbergen (1920) och Åland (1921) samt rymdfördraget (1967) och havsbottenavtalet (1971). Det finns även kommuner, forskningsinstitutioner m.m. som har deklarerat sig vara atomvapenfria zoner.

- **Många andra förslag till atomvapenfria zoner/områden** har gjorts under årens lopp men de har inte förverkligts på grund av stormakternas politiska intressen. **Alla förslag i Europa har förkastats på grund av att atomvapen hör till Natos försvarskoncept.**

    - ✓ År 1958 föreslog den dåvarande **sovjetiska ministerpresidenten Nikolaj Bulganin för den nordiska statsministrarna en atomvapenfri zon i Nordeuropa.** Förslaget förverkligades inte eftersom Sovjetunionen inte specificerade hur stora områden i västra Ryssland som skulle ingå i zonen.

    - ✓ År 1963 föreslog Finlands dåvarande president **Urho Kekkonen att Danmark, Finland, Norge samt Sverige skulle bilda en atomvapenfri zon,** men förslaget förverkligades inte på grund av Danmarks och Norges Nato-medlemskap.
    År 1978 förnydade Kekkonen sitt förslag då även Färöarna, Island och Grönland hade visat ett intresse för zonen. Även detta förslag förkastades.

    - ✓ År 1995 **föreslog Vitryssland att Natos och Rysslands atomvapen skulle åtskiljas genom en atomvapenfri korridor från Östersjön till Svarta havet, dvs.** ett område som omfattar så gott som den tidigare Warszawa-paktens område. Förslaget föll på att största delen av de här staterna planerade att bli medlemmar i Nato.

- ✓ Även Arktis som atomvapenfri zon har diskuterats ävensom atomvapenfria zoner i Syd-Asien och Mellan-Östern.

MEDBORGARORGANISATIONERNA MÅSTE FÖRSTÄRKA OCH UTVIDGA SITT SAMARBETE I ÖSTERJÖOMRÅDET OCH I HELA VÄRLDEN

Uppmuntrande förebilder finns det gott om. Nedan några exempel på uthålliga och uppbyggande medborgaraktiviteter:

- **I början av 1990-talet publicerades en FN-rapport om militära resurser och miljö, ordförande Maj-Britt Theorin (1990-1991).**
  Några av de förslag som rapporten ger över möjlig civil användning av militära resurser är: satellitteknologi för övervakning av jordbruk, torka, miljö m.m., skogsplantering och annan markvård i tredje världen, u-hjälpsinsatser bl.a. i form av transporter och katastrofarbete, kalkning av sjöar och skogar med hjälp av militära flygplan och fartyg, bekämpning av oljeutsläpp samt forsknings- och utvecklingsresurser för globala miljöinsatser. Teknik, instrument och system som används för militära ändamål kan t.ex. användas för miljövarning och för återställandet av miljön.

- **Initiativ 4.11.2014 till FN om upprustningspengar till sociala- och miljöändamål. Rädda planeten – Ge arméerna en ny positiv uppgift: att skydda miljön.**
  I Initiativet fästes uppmärksamhet vid den globala miljöns tillstånd och föreslås att en del av de resurser som globalt går till militärsektorn i stället skulle riktas till den sociala sektorn och för att bromsa miljöförstörelsen. Initiativtagare: professor U.B. Lindström, professor Eero Paloheimo.
  Underskrifter till stöd för initiativet samlas på hemsidan:
  http://unite-the-armies.org/

- **Global kampanj beträffande de militära utgifterna - The Global Campaign on Military Spending (GCOMS)** – är en global kampanj som inleddes i december 2014 och som bl.a. drivs av den internationella IPB organisationen (International Peace Bureau).
  Över 100 organisationer från 35 länder deltar i kampanjen. Målsättningen är att minska de militära utgifterna. År 2017 ordnades talrika GCOMS-evenemang runt om i världen.

- **Make the North a Zone of Peace – konferensen i Stockholm i februari 2017**
  Arrangörer: Sveriges Fredsråd, Global Network Against Nuclear Weapons and Power in Space (det globala nätverket mot atomvapen och atomkraft i rymden), ABF (Arbetarnas bildningsförbund). Talare från Sverige, Norge, Finland, Storbritannien, Tyskland, Ryssland, USA.

- **Fredsevenemang på Gotland – No More War-festivalen – augusti 2017.**
  Cirka 200 deltagare; representanter för medborgarorganisationer som arbetar för fred, från de nordiska länderna, Baltikum, Ryssland, Tyskland, Frankrike, Italien och Ukraina. Cirka ¼ av deltagarna kom från Ryssland vilket tydligt visar Östersjösamarbetets betydelse.

- **Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken konferensen augusti 2017**
  Nätverket grundades i december 2011. Det är ett partipolitiskt obundet nätverk vars målsättning är att förhindra att det byggs atomkraftverk i området kring Bottenviken. Under sex år har nätverket anordnat olika evenmang och manifestationer och för närvarande (september 2017) har 17 kommuner i Norrland på olika sätt tagit avstånd från byggandet av atomkraftverk i närområdet, dvs. Pyhäjoki.
  Nätverket kritiserar även att Fennovoimas planerade atomkraftverk i Pyhäjoki har beställts av det ryska företaget Rosatom som hör till världens största atomvapentillverkare.
  Konferensen i augusti 2017 fick bred mediauppmärksamhet i Sverige.

- **Världskonferen mot atom- och vätebomber anordnades i Japan 1.-9.8.2017. 10.000 personer deltog** i Hiroshoma och Nagasaki i olika vetenskapliga och konstnärliga evenemang som framförallt förenade människorna. **De representerade varje prefektur i Japan.**

- **Büchel ist überall! – Atomwaffenfrei jetzt –** (Büchel är överallt! – Atomvapnen bort nu) – **en tysk kampanj för att USA:s atomvapen skall avlägsnas från Tyskland**

  - ✓ I Büchel, i Eifel-området, har USA stationerat cirka 140 amerikanska soldater som bl.a. har till uppgift att underhålla och övervaka de atomvapen som USA har placerat i området. USA planerar att ersätta dessa atomvapen med den nya typens B61-12 atomvapen som är noggrannare och flexiblare och sålunda även ”mera användbara”. USA har för avsikt att placera likadana nya atomvapen även i Italien, Belgien, Nederländerna och Turkiet.
  - ✓ I kampanjen år 2016 deltog 45 olika organisationer/grupper.
  - ✓ År 2017 anordnades i Eifel-området en 20-veckors protestkampanj 26.3. – 9.8.2017; fredsläger, diskussionstillfällen, demonstrationer, evenemang för barn, festivalet, konstevenemang, Hiroshima/Nagasaki minnesstuder m.m.

- **1.9.2017 firade tyska fackföreningsförbundet ”en dag mot krig” (Nie wieder Krieg) en dag som förbundet började fira den första september år 1957.**
  2017 firades dagen med över 160 evenmang i olika delar av Tyskland. Alla evenemang ordnades under mottot ” aldrig mera krig”.

- **Stopp Ramstein Aktionswoche, september 2017 – ett en veckas mega-evenemang i Kaiserslautern, i Tyskland Ramstein**, som ligger i Kaiserslautern **är Natos centrala militärbas och USA:s flygvapens huvudkvarter i Europa.** Området kallas även lilla Amerika, ”Little America” för att det på området bor cirka 50.000 amerikanare.
  Ramstein har en betydande ställning vad beträffar Mellan-Östern och Afrika operationer, men även beträffande operationer i Nordeuropa. Då USA:s flygvapen övar i norra Sverige, Finland och Norge kommer militärplanen sannolikt från Ramstein.
  Stopp Air Base Ramstein – rörelsen har under de senaste åren årligen anordnat flera evenemang för få till stånd en stängning av Ramstein-basen.
  September-evenemangen 2017 bestod bl.a. av ett fredsläger, utställningar, en internationell konferens, en människokedja som bestod av över 5.000 personer, och en festival.

- **Antinuclear Social Forum, november 2017, Paris**
  År 2001 hölls det första världsomfattande socialforumet ”World Social Forum” i Porto Alegre i Brasilien. Efter det har anti-globaliseringens temaområde avsevärt breddats och år 2013 och 2015 var även atomindustrin temat i olika workshoppar.
  Det första ”Antinuclear Social Forum” (ett socialforum mot atomkraft och -vapen) hölls i Tokyo i mars 2016 och ytterligare ett i Montreal i augusti 2016.
  Målsättningen är en värld utan atomkraft och –vapen, ”A nuclear free world”.
  Konferenskommittén för konferensen i Paris konstaterar på forumets hemsida:

  - ✓ *”…Det förekommer talrika länkar mellan civil och militär atomindustri. De stöder varandra, och de har ofta samma aktörer såsom t.ex. i Frankrike: Areva, CEA och EDF.*
  - ✓ *Förutom att atomvapenavskräckningen är dyr är den dessutom kriminell. Den strider mot FN-resolutionen som fördömer bruk av atomvapen eftersom det utgör ett brott mot mänskligheten*
  - ✓ *Kommer de diskussioner som har inletts i FN år 2017 att utgöra ett målmedvetet steg mot en atomvapenfri värld?...”*

- **OneMillionMoms.com (en miljon mammor) är en avdelning underställd American Family Association och den har som målsättning att få slut på framförallt underhållningsmedians utnyttjande av barn.**
  De vill fästa beslutsfattarnas uppmärksamhet vid vilka budskap median förmedlar till barnen och vilka värderingar (eller brist på dem) de påtvingar dem. OneMillion Moms – rörelsen utgör ett redskap för att bekämpa omoralen och våldet i samhället samt medians smaklöshet och vanhelgande.

- **Moms Clean Air Force (mammor för ren luft) är Environmental Defense Funds (miljöförsvarsfonden) specialprojekt.**
  Moms Clean Air Force omfattar över 1 miljon mammor och pappor som motarbetar förorening av luften för att skydda sina barns hälsa. De har ett nätverk som täcker stora delar av USA. Medlemmarna verkar både nationellt och på lokal nivå. De lyfter fram miljöproblem och samarbetar med lagstiftarna. Organisationen samarbetar med nästan 70 olika prominenta miljö-, kvinno- och hälsoorganisationer.
  Environmental Defense Fund har sedan år 1967 aktivt arbetat för att hitta innovativa lösningar på miljöproblem. Den är en av världens största miljöorganisationer med över 2 miljon medlemmar och en personal på 675 forskare, politiska experter och andra sakkunniga runt om i världen.

- **No War 2017: War and the Environment** (Inga Krig 2017: Krig och Miljö) -**konferensen,** Washington, september 2017. Konferensen anordnades på den internationella fredsdagen och temat var aktivism; **hur de som motsätter sig krig kan samarbeta med miljörörelserna.** Över 40 talare; kända experter, forskare, journalister**,** författare m.m.

- **Rätten att inte betala skatt för militära syften bör tryggas i skattelagen för dem som av samvetsskäl motsätter sig krig.**

  - ✓ **Den första internationella konferensen mot krigsskatt och för en fredsskatt - International Conference on War Tax Resistance and Peace Tax Campaigns** hölls i Tübingen i Tyskland redan år 1986. Efter det har konferenser hållits i Holland, Belgien, Italien, USA, Spanien, Tyskland, Storbritannien och Indien.

  - ✓ **Organisationer, rörelser och personer som arbetar för en förändring av skattelagarna finns runtom i världen.**

  - ✓ **Conscience and Peace Tax International** (CPTI) (Samvete och Fredsskatt) är en internationell fredsorganisation med mottot "skatt för fred inte för krig".
    CPTI är inte en takorganisation för grupper och organisationer som arbetar för samma mål utan ett nätverk för sådana grupper som lobbar i FN, EU-parlamentet och andra internationella institutioner för rätten att inte betala skatt för militära syften.
    Enligt CPTI har *"människorna rätt till att motsätta sig militärt våld. Därför får ingen tvingas att delta i det militära våldet, varken direkt eller indirekt".*
    CPTI har en särskild rådgivande status i FN:s Ekonomiska och Sociala Råd.

  - ✓ **The Action Network** har på sin hemsida en appell till världens regeringar under rubriken **"**People Who Oppose War Must Not Be Compelled to Pay for War" **(människor som motsätter sig krig skall inte tvingas att betala skatt för krig). I appellen sägs det bl.a. att:**
    "Människor som motsätter sig krig, oberoende av religion eller brist på religion, bör ha rätt att rikta sina skattepengar till fredlliga initiativ och inte till krig eller till förberedelse för krig. Vi uppmanar er att säkerställa att skattelagen respekterar rätten till motstånd av samvetsskäl."

ÖSTERSJÖN – ETT FREDENS HAV – FRED MELLAN MÄNNISKOR OCH MED MILJÖN

Finland hade en gång i tiden en betydande ställning som fredsbyggare. Sverige har målmedvetet arbetat för nedrustning. Finland och Sverige är ännu inte Nato-medlemmar. Det är hög tid att det sammankallas en konferens som berör alla Östersjöländer (inte USA) för att omvandla Östersjön till ett Fredens hav – Fred mellan människorna och fred med miljön.

Östersjöområdet bör bli ett exempel på ny förmåga till samarbete – ett steg mot en sådan trygg världsordning som respekterar FN:s resolutioner och konventioner samt Finlands grundlag 1 §:

”Finland är en suverän republik.
Finlands konstitution är fastslagen i denna grundlag.
Konstitutionen skall trygga människovärdets okränkbarhet och den enskilda människans frihet och rättigheter samt främja rättvisa i samhället.
Finland deltar i internationellt samarbete i syfte att säkerställa fred och mänskliga rättigheter samt i syfte att utveckla samhället. ”

Martin Luther King 1929–1968

”En nation som år efter år fortsätter att spendera mera pengar på militärt försvar än på sociala välfärdsprogram närmar sig andlig död.”

Albert Einstein 1879 – 1955

” Jag är inte säker på med vilka sorts vapen det tredje världskriget kommer att föras, men i det fjärde världskriget kommer man att kämpa med käppar och stenar.”